

Täysistunto

Torstai 11.2.2021 klo 16.00—22.01

9. Seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkoitus

Kansalaisaloite KAA 5/2019 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 29/2020 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Tässä käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 29/2020 vp.

Keskustelun avaa hallintovaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Purra, joka esittelee mietinnön.

Keskustelu

19.25 **Riikka Purra ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Esittelen lyhyesti hallintovaliokunnan mietinnön kansalaisaloitteesta koskien seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttamista ja karkotusta:

Kansalaisaloitteessa ehdotetaan lainvalmisteluun ryhtymistä ja ulkomaalaislain muuttamista sen varmistamiseksi, että seksuaalirikokseen syyllistynyt ulkomaalainen menettäisi automaattisesti oleskelulupansa ja että hänet voitaisiin karkottaa välittömästi. Lisäksi perusteluissa esitetään, että rikoksesta tuomittu on otettava välittömästi säilöön mahdollisen pakenemisen estämiseksi ja että tuomittu ei saisi hakea Suomen kansalaisuutta riippumatta siitä, missä maassa rikos on tehty. Aloitetta perustellaan seksuaalirikosten kansalaisissa aiheuttamalla turvattomuudentunteella, rikosten vakavuudella ja ulkomaalaisten tekemien rikosten osuudella kaikista rikoksista. Aloite on kerännyt huomattavan määrän kannattajia, lähes 120 000 kannatusilmoitusta.

Mietinnössämme käsitellään laajasti voimassa olevaa ulkomaalaisten maasta poistamista koskevaa lainsäädäntöä ja sen soveltamista ja täytäntöönpanon käytännön ongelmia. Samoin mietinnössä kuvataan Suomessa tapahtuvaa seksuaalirikollisuutta, kansainvälisen suojeluaseman lakkauttamista ja peruuttamista ja kansalaisuuden saamisen edellyttämää nuhteettomuutta. Huomionarvoisaa on, että jo nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa seksuaalirikokseen syyllistyneen ulkomaalaisen karkottamisen. Voimassa olevat säännökset mahdollistavat eräiltä osin rikoksiin syyllistyneiden maasta poistamisen lievemmin perustein kuin kansalaisaloitteessa ehdotetaan. Varsinaiset aloitteessa vaaditut automaatiot eivät ole mahdollisia.

Valiokunta ehdottaa edellä mainitut asiat huomioiden, että kansalaisaloite hylätään. Valiokunta pitää kuitenkin aloitteessa esiin nostettua asiaa tärkeänä ja korostaa, että seksuaalirikokset ovat omiaan heikentämään kansalaisten turvallisuudentunnetta.

Mietinnössä käsitellään laajasti myös palauttamisen ja maasta poistamisen problematiikkaa, kuten usein hallintovaliokunnan maahanmuuttoa käsittelevissä mietinnöissä ja lau-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

sunnoissa. Valiokunta jälleen korostaa, että rikoksiin syyllistyneiden maasta poistamisen tulee olla mahdollisimman sujuvaa ja nopeaa, minkä vuoksi myös prosessien tulee olla tehokkaita. Näin ei nyt kuitenkaan ole. Käännyttäminen voi lyhimmillään kestää vain muutamia päiviä, mutta yleensä sekin kestää pidempään. Turvapaikanhakijoita ei myöskään käännytetä rikosperusteella kesken turvapaikkaprosessin, koska heillä on pääsääntöisesti oikeus oleskella maassa hakemuksensa käsittelyn ajan. Karkottamismenettely voi kestää jopa vuosia. Keskimäärin karkottamisasioiden kokonaiskäsittelyaika on saadun selvityksen mukaan tasolla 480 vuorokautta. Myös muutoksenhakutuomioistuinten käsittelyajat ovat pitkiä. Tällaiset ajat ovat valiokunnan käsityksen mukaan liian pitkiä, mikä aiheuttaa tyytymättömyyttä ja vastakkainasettelua.

Vastakkainasettelua aiheuttaa ulkomaalaisia koskeva maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka valiokunnan mukaan laajemminkin. Valiokunta kuvaa, kuinka EU:ssa yli 20 vuotta tavoitteena ollut yhteistä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaa ei ole kyetty toteuttamaan. Yhteisten sääntöjen puuttuminen näkyy muun muassa palautuspolitiikassa, joka siis toimii huonosti. Merkittävä osa turvapaikanhakijoista ei täytä turvapaikan tai kansainvälisen suojelun saamisen edellytyksiä. Palauttaminen ei toimi muun muassa sen vuoksi, etteivät valtiot ole välttämättä halukkaita ottamaan takaisin omia kansalaisiaan.

Vaikka mietinnössä esitetään siis aloitteen hylkäämistä, esittää valiokunta voimakkaan lausuman: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii seksuaalirikoksiin ja törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten nopeasta ja tehokkaasta maasta poistamisesta sekä varmistaa muutoinkin kansalaisten turvallisuudentunteen ja rikosten uhrien ja asianosaisen itsensä oikeusturvan parantamiseksi entistä sujuvammat käsittelyprosessit rikosasioissa.” Lisäksi lausumassa vaaditaan, että hallitus antaa valiokunnalle selvityksen tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista.

Mietintöön sisältyy yksi vastalause.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja sitten muuhun keskusteluun. — Edustaja Honkasalo.

19.30 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Jokaisen tulee olla Suomessa lain edessä tasavertainen: samasta rikoksesta tulee antaa sama tuomio riippumatta kansalaisuudesta. Suomen on kaikissa tilanteissa kunnioitettava kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia. Viranomaisilla on jo nyt hyvin laaja harkintavalta esimerkiksi karkotuksiin liittyen, myös melko lievien rikosten perusteella. Suomi on edelleen oikeusvaltio, ja tästä me tulemme pitämään kiinni.

Arvoisa puhemies! Seksuaalirikoksissa ei ole kyse maahanmuuttopolitiikasta. Viranomaisilla on nykyisinkin hyvin laaja harkintavalta aloitteessa vaadittaviin toimiin. Suomen on noudatettava perustuslakia ja kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia. Esimerkiksi pakolaista ei voida palauttaa alueelle, jolla häntä uhkaa kidutus tai muu epäinhimillinen kohtelu.

Seksuaalirikoksissa ei ole kyse maahanmuutosta — myös suomalaistaustaiset tekevät seksuaalirikoksia. Vasemmisto peräänkuuluttaa ennaltaehkäisyn ja rikosten uhrien tukipalveluihin panostamista. Keskiössä tässä työssä on tekeillä oleva seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus. Se on tämän hallituksen tärkeimpiä uudistuksia, ja meidän tulee huolehtia, että se saadaan maaliin. Suuri ongelma Suomessa on tällä hetkellä se, että uhrin nykyään uskaltavat vain harvoin viedä näitä järkyttäviä rikoksia eteenpäin eivätkä ne etene

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

oikeusjärjestelmässämme niin kuin niiden pitäisi. Tällä hetkellä vain joka kuudes poliisille ilmoitetusta raiskauksesta johtaa tuomioon. Uhrille järjestelmä tarkoittaa tällä hetkellä sitä, että oikeuden toteutuminen on kiinni siitä, kuka lakia tulkitsee.

Karkotus puuttuu vakavasti sekä karkotettavan että hänen lähipiirinsä perustuslaissa taattuihin oikeuksiin. Karkotusta arvioidessa on aina selvitettävä, olisiko mahdollista käyttää vähemmän perusoikeuksiin puuttuvaa keinoa.

Arvoisa puhemies! Haluaisin vielä tuoda esille, että tämä kansalaisaloite, joka on nyt esitetty, on ristiriidassa muun muassa perustuslain, Euroopan ihmisoikeussopimuksen, Euroopan unionin perusoikeuskirjan, YK:n kidutuksen vastaisen sopimuksen, Geneven pakolaissopimuksen ja YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen kanssa. Suomen lainsäädäntö mahdollistaa jo nyt varsin laajasti vakavien rikosten perusteella jo myönnetyn oleskeluluvan perumisen tai uuden luvan myöntämättä jättämisen, ulkomaalaisen karkottamisen sekä kaksoiskansalaisuuden lakkauttamisen. [Puhemies koputtaa] Hallintovaliokunta on käsittelyssään kuullut laajasti asiantuntijoita ja todennut nykyisen lainsäädännön vastaavan jo pitkälti aloitteen esittämiin vaatimuksiin siinä määrin kuin mahdollista. [Ben Zyskiewicz: Annoitte väärän todistuksen! Ei se mahdollista oleskeluluvan lakkauttamista, vaikka olisi tehnyt minkäläisen rötöksen!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Rantanen.

19.33 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Käsittelemme jo toista kertaa tässä talossa vastaavaa kansalaisaloitetta. Tämä on nyt toinen kerta, kun tämä tänne tuodaan, ja yli 118 000 ihmistä on tämän tärkeän aloitteen allekirjoittanut. Tässä on pitkälti kysymys siitä, miten kansalaiset kokevat saavansa oikeutta ja mitä he pitävät oikeudenmukaisena tässä maassa. Itse asiassa presidentti Niinistökin on nostonut useasti esiin viime vuosien puheissansa sitä, että tässä maassa tulisi pohtia tarkasti sitä, että silloin kun tänne joku tulee turvaa hakemaan ja sitä myönnetään, niin hän ei saisi tässä maassa aiheuttaa turvattuutta itse ympärilleen. Ja toisaalta Niinistö on tuonut myös sen asian esiin, että meidän pitäisi pystyä tässä maassa katsomaan lainsäädännössä sitä, mikä on yleinen etu ja mikä on yksilön etu ja mikä näiden tasapaino on.

Arvoisa puhemies! Edustaja Honkasalo tässä äsken antoi hiukan erikoisen lausunnon siltä osin, että itse asiassa kansainväliset sopimukset ja Geneven pakolaissopimus antavat mahdollisuuden palauttaa ihmisen sinne, mistä hän on tullut, mutta meidän oma perustuslakimme ei sitä anna, vaan sinne on leivottu sisään momentti, joka tämän estää — tiedoksi tämä. Mutta lähtökohtaisesti tästä hallintovaliokunnan mietinnöstä näkee sen, että on mahdollisuuksia tehdä näille asioille jotain, jos tahtoa on. Jos me arvotamme täällä uhrin oikeudet tekijän edelle, niin meillä on myös mahdollisuus puuttua tähän. Se argumentti, että kyllä suomalaisetkin raiskaavat, on kyllä vähän omituinen siitä lähtökohdasta, että miksi me haluaisimme tänne lisää raiskaajia, jos suomalaisetkin raiskaavat. Heitä ei halua kukaan tänne. Nämä ovat niin törkeitä rikoksia toista ihmistä kohtaan, että on täysin mahdotonta ajatella, että kun tuokin raiskaa, niin ei se haittaa, jos tuokin raiskaa. Ja toisaalta pidän kyllä hyvin erikoisena sellaista ajatusta, että maahanmuuttajatausta tekee tekijästä jotenkin tämmöisen suojeltavan kohteen, kuten hyvin usein tuntuu, että vasemmisto tätä asiaa esittää. Mielestäni on juuri toisinpäin: jos aiheutat täällä turvattuutta, niin silloin ulos.

On kiistatta selvää, että eritoten seksuaalirikoksissa maahanmuuttajataustaisten ylliedustus on suuri. Se on tietyistä taustamaista tulevilla erityisen suuri, kun katsotaan tilastoja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Esimerkiksi Helsingissä he edustavat jopa yli 50:tä prosenttia tekijöistä, ja silloin voidaan tietysti kysyä, onko mitään järkeä, että me emme tee tälle asialle mitään. On melko hupaisaa, kun tämä sali on monilta osin varsin EU-uskovainen ja mielellään täällä EU:hun vedotaan, että vaikka Euroopan unionin erilaiset direktiivit antaisivat mahdollisuuden tehdä täällä tiukempaa lainsäädäntöä, niin Suomi unohtaa ne aina siinä kohtaa, kun tarkoittaisi sitä, että ne olisivat tiukennuksia maahanmuuttajataustaisten oikeuksiin. Velvollisuuksiaan heillä ei vissiin kauheasti tällä hetkellä olekaan.

Todella tässä on kysymys mitä suurimmassa määrin — tätä aloitetta ei voida tällaiseen täytäntöön panna eikä laittaa lain sisään — siitä, ottaako tämä sali vakavissaan tämän huolen, jonka kansalaiset meille esittävät. Mielestäni se pitäisi ottaa vakavissaan sen sijaan, että toistuvasti tämä samantyyppinen aloite tähän saliin tulee. Eikä se olisi edes millään lailla epäinhimillistä, jos me otettaisiin edes ne tiukennukset, mitä EU-direktiivitkin antavat meille mahdollisuuden tehdä lainsäädäntöön. Ja siitä onkin kysymys silloin, kun puhutaan politiikan erilaisuudesta. Perussuomalaiset ovat valmiita tekemään erilaisia lainsäädäntömuutoksia, jotka itse asiassa eivät riko kansainvälisiä sopimuksia, eivät riko EU-direktiivejä, mutta jostain syystä tästä salista ei löydy sitä tahtoa, että me katsoisimme uhrien olevan tärkeämpi suojelukohde kuin sellaisen henkilön, joka on maahanmuuttajataustainen. [Mika Kari: Ei pidä paikkaansa, olipa väite!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Purra.

19.39 Riikka Purra ps: Arvoisa herra puhemies! Tietyt maahanmuuttajaryhmät ovat Suomessa, samoin kuin lähes kaikissa muissakin länsimaissa, reilusti yliedustettuna seksuaalirikosten tekijöinä. Seksuaalirikoksiin syyllistyvät tilastollisesti erityisesti miehet, jotka tulevat konfliktialueilta ja maista tai kulttuureista, joissa naisen asema on heikko ja sukupuolten välinen tasa-arvo olematonta. Afrikassa ja Lähi-idässä syntyneiden miesten raiskausrikollisuuden taso on 17-kertainen syntyperäisiin suomalaisiin nähden. Tilastokeskuksen tuoreissa tilastoissa korostuvat erityisesti irakilaiset miehet, jotka ovat seksuaalirikoksissa epäiltyinä lähes 13-kertaisesti suomalaisiin miehiin nähden.

Ulkomaalaisten yliedustus seksuaalirikostilastoissa on suoraan seurausta hallitsemattomasta ja vääränlaisesta maahanmuutosta. Sitä ei korjata valistuskampanjoilla tai TikTok-videoilla, ei naisen asemasta kertovilla sarjakuvilla, ei kulttuurisella ymmärtämisellä eikä syrjinnän vastaisilla toimilla. Somalialaistaustainen feministiaktivisti Ayaan Hirsi Ali kuvaa juuri ilmestyneessä kirjassaan tätä naisvihamielisistä maista saapunutta massamaahanmuuttoa ja sen yhteyttä seksuaaliseen häirintään ja seksuaalirikoksiin. Hänen mukaansa poliitikot, jotka väistelevät tätä päivän selvää yhteyttä, ovat kyvyttömiä ja todellisuuspakoisia. Heitä näyttää tässäkin salissa olevan.

Suomalaisten henkilökohtaisen koskemattomuuden ja turvallisuuden vuoksi lainsäädännölliset muutokset turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaan ovat välttämättömiä. Hallintovaliokunta lähettää mietinnössään ja sen yksimielisessä lausumassa hallitukselle voimakkaan viestin seksuaalirikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten nopeasta ja tehokkaasta maasta poistamisesta. Vaikka muuten kansalaisaloitteessa ehdotetut lakimuutokset eivät ole toteutettavissa, nousi aloitteen käsittelyn yhteydessä nopeasti esiin sellaisia toteutettavia sääntelymahdollisuuksia, joilla voimassa olevaa ulkomaalaislainsäädäntöä voitaisiin tarpeelliseksi katsottavalla tavalla kiristää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Perussuomalaiset jättivät valiokunnan mietintöön vastalauseen ja yhteisen lausuman lisäksi kolme muuta lausumaa, joissa esitetään näitä lainsäädännöllisiä muutoksia. Nämä liittyvät ulkomaalaislain osalta EU:n määritelmädirektiiviin ja paluudirektiiviin sekä Suomen kansalaisuuslakiin.

EU:n määritelmädirektiivi mahdollistaa kansainvälisen suojeluaseman poistamisen tietyissä tilanteissa rikos- ja turvallisuusperusteilla. Suomi ei ole kuitenkaan direktiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä ottanut tätä mahdollisuutta osaksi kansallista lainsäädäntöään, minkä vuoksi kansainvälisen suojelun asemaa ei voida Suomen voimassa olevan lainsäädännön mukaan peruuttaa tai lakkauttaa sillä perusteella, että henkilö on syylistynyt Suomessa oleskelunsa aikana rikokseen. [Ben Zyskowicz: Kuulitteko, edustaja Honkasalo?] Tämä on ongelmallista, mikä on tunnistettu myös valiokunnan mietinnössä toteamalla, että määritelmädirektiivi on syytä saattaa Suomessa voimaan tältäkin osin. Perussuomalaiset vaativat, että hallitus ryhtyy viivytyksettä toimenpiteisiin, joilla mahdollistetaan suojeluaseman poistaminen tällaiselta henkilöltä.

EU:n paluudirektiivin ja sitä koskevan oikeuskäytännön mukaan säilöönotto ei ole mahdollista palauttamisen perusteella niin kauan kuin palautettavalla on lupa jäädä maahan. Direktiivin 2 artikla antaa toisaalta jäsenvaltioille mahdollisuuden olla soveltamatta direktiiviä rikoksen perusteella palautettaviin henkilöihin. Yllätys yllätys, Suomi ei ole tätä soveltamisalarajausta kuitenkaan tehnyt. Perussuomalaiset vaativat, että säilöönoton käyttöala tulee laajentaa paluudirektiivin mahdollistamalla tavalla siten, että palautettava rikollinen henkilö voidaan välittömästi ottaa säilöön. Säilöönotto on lisäksi ainoa käytännössä toimiva turvaamistoimi onnistuneen maasta poistamisen varmistamiseksi.

Kolmanneksi vaadimme, että kansalaisuuslakia muutetaan siten, että vakavaan rikokseen syyllistyneet ulkomaalaiset eivät koskaan voi saada Suomen kansalaisuutta. Esimerkkiä voidaan ottaa Tanskasta, missä muun muassa seksuaalirikoksiin syyllistyneiltä ulkomaalaisilta on pysyvästi suljettu pois mahdollisuus saada kansalaisuus.

Lainsäädännöllisiä keinoja reagoida ulkomaalaisten tekemiin rikoksiin olisi siis käytävissä. Ongelmana on, ettei niitä haluta käyttää — mieluummin taas pöyristymisiä, nollatoleranssia ja typeriä veronmaksajan rahalla tuotettuja valistusvideoita.

Arvoisa puhemies! Esitän, että eduskunta hyväksyy perussuomalaisten vastalauseen mukaiset kolme lausumaa. [Mauri Peltokangas: Siellä tuli faktaa, toisin kuin vasemmalta!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Vestman — poissa. Edustaja Halla-aho — paikalla.

19.45 Jussi Halla-aho ps: Arvoisa herra puhemies! Naisten oikeudet ovat korkealla punavihreän hallituksen agendalla. Yksi sokea piste punavihreillä kuitenkin on: ulkomaalaisten miesten, pääasiassa arabien ja afrikkalaisten, tekemät seksuaalirikokset.

Punavihreä ajattelu perustuu intersektionaaliseen uhrhierarkiaan. Afrikkalais- ja arabitaukainen mies on tämän uhrhierarkian huipulla. Hänen oikeutensa, tässä tapauksessa oikeus oleskella Suomessa veronmaksajien rahalla, ohittaa kaikki muut oikeudet, mukaan lukien naisten ja lasten oikeuden olla joutumatta ahdistelluksi tai raiskatuksi. Tämän kansalaisaloitteen ympärillä käyty keskustelu, tai sen puute, on tuonut hyvin esiin tämän epäterveen punavihreän ajattelutavan.

Punavihreät pakenevat tätä aihetta sanomalla, että raiskaus on raiskaus, teki sen suomalainen tai ulkomaalainen. Se ei kuitenkaan ole aivan sama asia. Ensinnäkin ulkomaalaisen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

rikollisen kohdalla voimme varmistaa, että hän ei tee rikosta uudelleen ainakaan Suomessa. Toiseksi ulkomaalaisten tekemät seksuaalirikokset ovat erityisongelma, koska eräät maahanmuuttajaryhmät ovat räikeästi ylliedustettuna näiden rikosten tekijöinä. Kyseiset ryhmät voidaan varsin helposti määritellä sekä lähtömaan että maahantuloperusteen mukaan.

Pahimpina vuosina yli puolet pääkaupunkiseudulla tietoon tulleista raiskauksista on maahanmuuttajien tekemiä. On älyllisesti aika veltoa sanoa, ettei tämä ongelma liity maahanmuuttoon. Näillä henkilöillä on kohonnut alttius seksuaalirikoksiin, eikä suomalainen rikosseuraamusjärjestelmä selvästikään muodosta riittävää pelotetta. Miksi muodostaisikaan? Pahimmassakin tapauksessa seuraamus toisen ihmisen elämän tuhoamisesta on vuosi tai pari hotellimaisissa olosuhteissa. Sakoille tai vahingonkorvauksille tekijät päästävät räkänaurun.

Mahdollisimman automaattinen maasta poistaminen on oikeudenmukainen seuraamus henkilölle, joka kiittää saamastaan suojelusta ja ylläpidosta raiskaamalla naisia ja lapsia, mutta se on myös pelote, joka toivon mukaan ehkäisee tällaisia tekoja. Pitää muistaa, että turvapaikkashoppailijat tulevat Suomeen vastikkeettoman rahan houkuttelemena. Eivät he mielellään ota sitä riskiä, että kissanpäivät uuninpankolla loppuvat. Automaattinen karkotus ei ole kohtuuton eikä epäinhimillinen seuraamus. Jos maasta poistaminen on lain säättämä seuraamus raiskauksesta, raiskaukseen ryhtyvä henkilö valitsee maasta poistamisen vapaasti. Suomeen tulemisen ja Suomessa pysymisen ei pidä olla ihmisoikeuksia vaan etuoikeuksia.

Kuten hallintovaliokunnan mietinnöstä käy ilmi, lakia ei voida muuttaa kansalaisaloitteessa esitetyllä tavalla. Sen sijaan kansalaisaloitteen tavoitetta voidaan edistää lukuisilla erillisillä lakimuutoksilla, joita tuodaan esiin perussuomalaisten vastalauseessa.

Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Purran tekemää esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Zyskowicz.

19.49 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa herra puheenjohtaja! Arvoiset kansanedustajat! Hallintovaliokunta on tehnyt tämän kansalaisaloitteen käsittelyssä hyvää työtä, ja kannustan kaikkia kansanedustajia mutta myös virkamiehiä hallituksessa, ja miksei ministereitkin, perehtymään tähän hallintovaliokunnan mietintöön.

Edustaja Honkasalo puheenvuoronsa perusteella luulee — vilpittömästi, en epäile sitä hetkeäkään — että jos kansainvälistä suojelua Suomessa saanut eli oleskeluluvan kansainvälisen suojelun perusteella Suomessa saanut henkilö syyllistyy vaikkapa murhaan tai raiskaukseen, mitä molempia on valitettavasti tapahtunut, niin tämän henkilön kohtalona on tulla karkotetuksi Suomesta, ellei niin sanottu palautuskielto, joka on ehdoton, sitä estä. Edustaja Honkasalo, tämä käsitys, joka teilläkin puheenvuoronne valossa näyttää olevan, on valitettavasti väärä. Siis ulkomaalainen, joka on saanut Suomessa kansainvälistä suojelua, eli joko pakolaisaseman tai toissijaisen suojelun perusteella oleskeluluvan, ei joudu karkotetuksi, vaikka hän Suomessa syyllistyisi murhaan, vaikka hän Suomessa raiskaisi. Tässä ei siis ole esteenä tämä palautuskielto, joka totta kai olisi viime kädessä esteenä, vaan esteenä on se, että Suomessa ei häneltä voida lakkauttaa tätä kansainvälisen suojelun asemaa näiden törkeiden rikosten perusteella.

Kuten valiokunnan mietinnön sivulta 9 — varmistetaan vielä [Puhuja selaa mietintöä], todellakin sivulta 9 — käy hyvin ilmi, niin Euroopan unionissa hyväksytty määritelmädi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

rekhtiivi merkitsee sitä, että kansainvälisen suojelun antama status voidaan lakkauttaa, jos ihminen on ”yhteiskunnalle vaarallinen kyseisessä jäsenvaltiossa, koska hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla tuomittu erityisen törkeästä rikoksesta”. Nyt vain on niin, että tätä määritelmädirektiivin kohtaa, joka ei siis ollut sitova, ei Suomessa otettu osaksi lainsäädäntöämme. [Mauri Peltokangas: Oijoi!] Eli kun yleinen käsitys on se, että jos ulkomaalainen kansainvälisen suojelun saanut henkilö murhaa, raiskaa tai tekee lievempiäkin rikoksia, niin tällainen henkilö karkotetaan Suomesta, ellei niin sanottu ehdoton palautuskielto ole esteenä, niin tämä yleinen käsitys on virheellinen. Tämä näkyy hyvin valiokunnan mietinnön sivulta 9.

No, miksi tätä määritelmädirektiivin kohtaa ei otettu Suomessa käytäntöön? Määritelmädirektiivin kansallista voimaan saattamista koskevassa hallituksen esityksessä tätä perusteltiin sillä — ja tämä oli siis jo vuonna 2007 — että nämä kohdat ovat ongelmallisia ja ristiriidassa pakolaissopimuksen määräysten kanssa. Siis Suomessa tiedettiin paremmin kuin unionissa ja muissa unionin jäsenmaissa, että nämä direktiivin kohdat ovat ristiriidassa pakolaissopimuksen kanssa. Meillä ollaan siis viisaampia tässä suhteessa.

En nyt mene siihen laajempaan ongelmakenttään, miksi Suomessa tulkitaan omaa perustuslakiamme hyvin tiukasti ja kansainvälisiä sopimuksia tiukemmin kuin monissa muissa maissa, mutta tässäkin tämä ongelma nähdäkseni näkyy, vaikken tuolloista käsittelyä sen tarkemmin seurannutkaan.

Nyt on siis niin, että jos tällainen ulkomaalainen raiskaaja tuomitaan vankilaan, hän istuu siellä pari vuotta ja sen jälkeen hän omaa saman oleskeluluvan kuin ennen tätä raiskausta. Ajatelkaa, mikä signaali hänelle olisi se, että häneltä tämä kansainvälisen suojelun asema lakkautettaisiin, signaali siitä, että hän ei saakaan olla Suomessa, hän joutuukin Suomesta pois, ja mikä signaali tämä olisi myös kaikille muille hänen lähipiirissään oleville tai muille, jotka tulevat tästä tietoisiksi. Mutta Suomi ei siis näin nykyisen lainsäädännön mukaan voi tehdä. Istut pari vuotta linnassa, sen jälkeen sinulla on sama oleskelulupa jatkaa oleskeluasi tässä maailman parhaassa maassa kuin oli ennen näitä raiskausrikoksiasi. [Jussi Halla-aho: Bileet jatkuu!] On todella suuri sääli, että Suomi ei halua antaa sitä signaalia, että kun raiskaat, murhaat tai teet muita vakavia rikoksia, niin joudut Suomesta pois. Sehän olisi se todellinen sanktio, joka vaikuttaisi näiden rikollisten käyttäytymiseen, sikäli kuin näissä rikostilanteissa heidän aivoissaan yleensä mikään ajatus sillä hetkellä pyörii. [Mauri Peltokangas: Kultapojista halutaan pitää huolta!]

Nyt eduskunnan hallintovaliokunta on ollut täysin yksimielinen siitä — edustaja Honkasalo, täysin yksimielinen, teidän puoluetoverinne ja muut — että tämä asiantila Suomessa tulee korjata, ja täällä valiokunnan mietinnön sivulla 13 todetaan, että ”valiokunta katsoo, että määritelmädirektiivi on syytä saattaa Suomessa voimaan tältäkin osin”. Eikö tämä ole hyvä ehdotus? Kun murhaat, kun raiskaat, sinut karkotetaan Suomesta, ellei niin sanottu ehdoton palautuskielto ole esteenä, ja silloinkin, kun se on esteenä, se on esteenä sen aikaa kuin se on esteenä, ja sen jälkeen tämä karkotus täytäntöönpannaan.

Arvoisa herra puhemies! Tämä hallintovaliokunnan yksimielinen kanta tämän asian osalta on mielestäni todella arvokas, ja toivon totisesti, että maan hallitus hyvin nopeasti toisi eduskunnalle lakiesityksen, jolla tämä hallintovaliokunnan mietinnöstä ilmenevä yksimielinen kanta saatettaisiin maassamme voimaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Edustaja Elo.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

19.56 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Tässä käsitteillä olevassa kansalaisaloitteessa ehdotetaan lainvalmisteluun ryhtymistä ja/tai ulkomaalaislain muuttamista sen varmistamiseksi, että seksuaalirikokseen Suomessa syyllistynyt ulkomaalainen menettäisi automaattisesti oleskelulupansa ja että hänet voitaisiin karkottaa välittömästi. Lisäksi aloitteen perusteluissa esitetään, että rikoksesta tuomittu on otettava välittömästi säilöön mahdollisen pakenemisen estämiseksi ja että tuomittu ei saisi hakea Suomen kansalaisuutta riippumatta siitä, missä maassa rikos on tehty. Aloitetta perusteellaan seksuaalirikosten kansalaisissa aiheuttamalla turvattomuudentunteella, näiden rikosten vakavuudella ja ulkomaalaisten tekemien seksuaalirikosten osuudella kaikista seksuaalirikoksista. Nykyistä lainsäädäntöä pidetään aloitteessa riittämättömänä.

Arvoisa puhemies! Aloitteen tekijät ovat nostaneet esiin tärkeän asian. Seksuaalirikokset ovat vakavia rikoksia, jotka jättävät uhriin syvät jäljet. Seksuaalirikoksia on pystyttävä torjumaan ja ennaltaehkäisemään nykyistä tehokkaammin, ja uhreja on pystyttävä suojelemaan ja auttamaan nykyistä paremmin.

Arvoisa puhemies! Kuten täällä on jo todettu, hallintovaliokunta käsittelee kansalaisaloitetta perusteellisesti kuullen laajasti asiantuntijoita. Suomessa kaikki, myös täällä oleskelevat ulkomaalaiset, ovat rikosoikeudellisessa vastuussa teoistaan. Ulkomaalaiset tuomitaan teoistaan rangaistukseen vastaavasti kuin muutkin rikokseen syyllistyneet. Suomen voimassa oleva lainsäädäntö sisältää jo nyt laajat mahdollisuudet rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten karkottamiseen. Ulkomaalaista ei kuitenkaan saa perustuslain mukaan karkottaa, luovuttaa tai palauttaa, jos häntä tämän vuoksi uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu. [Jussi Halla-ahon välihuuto]

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan poliisi tekee käännästyksi- tai karkottamisesityksen käytännössä aina kun ulkomaalaislaissa säädetty perusteet esityksen tekemiselle täyttyvät. Valiokunta korostaa mietinnössään, että on tärkeää varmistaa, että maasta poistaminen saadaan mahdollisimman tehokkaasti toteutettua ja että viranomaisten välinen tiedonkulku sujuu ongelmitta.

Arvoisa puhemies! Nyt käsiteltävänä olevassa kansalaisaloitteessa on paljon samoja piirteitä kuin muutama vuosi sitten käsitellyssä kansalaisaloitteessa, jossa ehdotettiin vakaviin rikoksiin syyllistyneen ulkomaalaisen karkottamista vankeusrangaistuksen pituudesta riippumatta. Aloitteet eroavat siinä, että nyt käsitellyssä olevassa aloitteessa huomio kiinnitetään ainoastaan seksuaalirikoksiin sekä niihin syyllistyneiden ulkomaalaisten mahdollisimman nopeaan maasta poistamiseen. Eduskunta hylkäsi silloisen hallintovaliokunnan mietintöön perustuen aiemman kansalaisaloitteen. Tuolloin kävi selväksi, että vaaditut asiat olisivat heikentäneet olemassa olevaa lainsäädäntöä.

Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä yleisesti seksuaalirikoksista: Seksuaalirikoksia tekevät kaikenlaiset ihmiset taustaan katsomatta, ja myös uhriksi joutuu kaikenlaisia ihmisiä. Valitettavasti poliisin tietoon tulee vain osa seksuaalirikoksista. Pelko ja häpeä voivat estää rikosilmoituksen tekemisen. Aina uhri ei myöskään tunnista joutuneensa rikoksen uhriksi. [Riikka Purran välihuuto] On pelottavaa, että esimerkiksi nuorten lähestyminen seksuaalissävyyteisesti sosiaalisessa mediassa on niin yleistä, ettei sitä osata edes välttämättä nähdä rikollisena toimintana. Parhailleen on meneillään seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus, jossa lähtökohtina ovat koskemattomuus ja seksuaalinen itsemääräämisoikeus. Siinä muun muassa arvioidaan törkeimpien väkivalta- ja seksuaalirikosten rangaistavuutta niin, että rangaistukset ovat oikealla tasolla suhteessa teon vahingollisuuteen ja muista rikoksista langetettaviin rangaistuksiin. Lisäksi on laadittu hallitusohjelman tavoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

teiden mukainen naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan ohjelma. Poliisin, syyttäjälaitoksen ja tuomioistuinten resursseja on lisättävä niin, että ne voivat käsitellä seksuaalirikosepäilyt nopeasti mutta sensitiivisesti. Käsittelyaikojen lyhentäminen on erityisen tärkeää seksuaalirikosten kohdalla, koska uhrin toipumisprosessi alkaa vasta kun rikosepäily päättyy.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi korostan vielä, että ihmisten turvallisuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että pystymme jatkossa ennaltaehkäisemään seksuaalirikoksia nykyistä tehokkaammin, riippumatta siitä, ketkä niihin syyllistyvät.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vikman.

20.01 Sofia Vikman kok: Arvoisa rouva puhemies! Kokoomus haluaa kiittää kansalaisaloitteen tekijöitä tärkeän asian esiin nostamisesta. Yhteiskunnan on turvattava jokaisen oikeus turvallisuuteen ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Suomen lakia on jokaisen noudatettava taustasta riippumatta. Ei voi olla niin, että turvan hakijasta tulee turvattomuuden aiheuttaja. [Jussi Halla-aho: Mutta niin on!]

Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta on tehnyt käsiteltävässä asiassa hyvää työtä ja antanut hallitukselle merkittäviä ja tärkeitä evästyksiä. Nyt hallituksen on aika toimia, tarvitaan tekoja.

Kokoomus on esittänyt ”Turvapaikat hädänalaisille, estetään väärinkäyttö” -ohjelman, että pysyvän oleskeluluvan saamisen ehdoksi asetetaan sitoutuminen yhteiskunnan sääntöjen noudattamiseen. Sen ulkomaalainen voisi osoittaa esimerkiksi suorittamalla hyväksytysti suomalaisen yhteiskunnan peruskurssin ja kurssikokeen. Kurssin ja kokeen sisältö keskittyisi suomalaisen yhteiskunnan perustaviin sääntöihin sekä perusoikeuksiin, kuten ihmisen fyysisen koskemattomuuteen ja yhdenvertaisuuden kunnioittamiseen kaikissa tilanteissa. Kokoomuksen ehdotus on hallituksen vapaasti toteutettavissa.

Kokoomus pitää tärkeänä myös hallintovaliokunnan kannanottoa, jonka mukaan EU:n määritelmädirektiivi on syytä saattaa Suomessa kokonaisuudessaan voimaan siten, että kansainvälisen suojelun asema voidaan poistaa seksuaalirikokseen syyllistyneeltä ulkomaalaiselta. Tämä on kokoomuksen linjan mukainen kanta. Esitimme mainitussa ohjelmassamme maaliskuussa 2020, että kansainvälisen suojelun asema on poistettava henkilöltä, joka on syyllistynyt törkeään rikokseen saatuaan kansainvälisen suojelun aseman Suomessa. Muutoksella voi hallintovaliokunnan kuulemien asiantuntijoiden mukaan olla tärkeä rikoksia ennaltaehkäisevä vaikutus.

Hallintovaliokunta nostaa esiin myös karkottamisasioiden kohtuuttoman pitkät kokonaiskäsittelyajat. Ongelmana ovat valiokunnan mukaan sekä Maahanmuuttoviraston että muutoksenhakutuomioistuimen käsittelyajat. Kokoomus on esittänyt vaihtoehtobudjetissaan Maahanmuuttoviraston resursseihin 10 miljoonan euron lisäystä, mutta hallitus ei ole valitettavasti tähän tarttunut. Nyt tarvitaan hallitukselta tekoja, jotta karkottamisasioiden käsittelyajat saadaan kuriin.

Hallintovaliokunta huomauttaa mietinnössään, että Suomessa kotouttamistoimenpiteet ovat maahanmuuttajia vähemmän velvoittavia kuin esimerkiksi Tanskassa ja Norjassa. Valiokunta pitää perusteltuna, että myös Suomessa lisätään kotouttamistoimenpiteiden velvoittavuutta. Kotouttamisen toimivuus on tärkeä aihe, jota myös kokoomus on pitänyt pitkään esillä. Suomen on kotoutettava töihin, ei työttömäksi. Olemme esittäneet, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

työnhakua ja työn vastaanottamista koskevat velvoitteet astuisivat voimaan heti oleskeluluvan saamisen jälkeen. Tämäkin ehdotus on hallituksen vapaasti toteutettavissa.

Hallintovaliokunta nostaa esiin sen, etteivät palauttamiset kaikissa tapauksissa toimi kunnolla sen vuoksi, etteivät valtiot ole välttämättä halukkaita ottamaan takaisin omia kansalaisiaan. Tällainen maa on esimerkiksi Irak. Olemme kokoomuksessa esittäneet ”Turvapaikat hädänalaisille, estetään väärinkäyttö” -ohjelmassamme, että Irakille myönnettävä taloudellinen apu tehdään ehdolliseksi sille, että palautussopimus Irakin kanssa syntyy. Tämäkin ehdotus on sellainen, johon hallituksen toivon pikaisesti tarttuvan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

20.05 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on — nyt ainoassa käsittelyssä — kansalaisaloite ”Seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkoitus”. Suomalaiset saavat säännöllisin väliajoin lukea lehdistä toinen toistaan järkyttävämpiä uutisia Suomessa oleskeluluvalla tai ilman olevien henkilöiden tekemistä seksuaalirikoksista. Kun tänne vasemmalle katselee, niin tuntuu välillä ja kuulostaa siltä, että näiden henkilöiden tekemät rikokset kuuluvat ihmisoikeuksiin. Järkyttävää. Toteuttamiskelpoisia lainsäädännöllisiä keinoja reagoida ulkomaalaisten tekemiin rikoksiin olisi käytettävissä. Ongelmana on, ettei nykyinen hallitus ole halukas niitä käyttämään. Kultapojista halutaan pitää hyvää huolta.

Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunnassa käsiteltiin tätä asiaa suurella pieteteillä. Olen hyvin tyytyväinen siihen, että laajasti otettiin kantaa ja tähän käytettiin aikaa. Käynkin nyt, arvoisat kuulijat, vähän tällaista teknistä juttua läpi.

Perussuomalaiset jättivät mietintöön lausumavastalauseen, ja vastalauseen ydin on siinä, että vaikka kansalaisaloitteessa esitetyt lakimuutokset eivät olekaan toteuttamiskelpoisia, on aloitteen käsittelyn yhteydessä kuitenkin noussut esiin myös toteutettavissa olevia sääntelymahdollisuuksia, joilla voimassa olevaa ulkomaalaislainsäädäntöä voitaisiin tarpeelliseksi katsottavalla tavalla kiristää. Tähän liittyen perussuomalaiset esittävät eduskunnan hyväksyttäväksi kolme lausumaehdotusta. Ja nyt, kansalaiset, kun te kuuntelette näitä meidän lausumaehdotuksia, niin mietikää tarkoin, mitä näissä sanotaan. Nämä ovat niitä, jotka parantaisivat suomalaisen asemaa, suomalaisen turvallisuutta.

Ensimmäinen lausumaehdotuksemme oli: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelämättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että kansainvälisen suojelun asema on poistettavissa henkilöltä, jonka on perusteltua olettaa olevan vaaraksi Suomen turvallisuudelle tai joka on Suomessa oleskelunsa aikana syylistynyt törkeään rikokseen.” Tämänkaltainen esitys toisi turvaa, ja me perussuomalaiset haluamme turvaa.

Toisena lausumaehdotuksena ”eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelämättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että henkilö, joka on rikosoikeudellisen seuraamuksen johdosta määrätty palautettavaksi, voidaan välittömästi ottaa säilöön”. Mielestäni tämän järkevämpää tapaa ei olisi turvata suomalaisia. Sellainen henkilö tulee ottaa välittömästi säilöön.

Kolmantena esitimme lausumaehdotuksen, että eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelämättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen kansalaisuuslain muuttamiseksi siten, että kaikki kansalaistamisen yleisistä edellytyksistä poikkeamisen mahdollistavat lainkohdat kumotaan ja samalla kansalaistamisen edellytyksiä tiukennetaan pidentämällä asu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

misaikaedellytys kymmeneen vuoteen ja asettamalla kielitaitoedellytykseksi suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito. [Jussi Halla-aho: Kuulostaapa järkevältä!] Jos tämän järkevämpää esitystä ei joku keksi, että velvoitetaan maahamme tulevia henkilöitä oppimaan edes suomen kieli, niin ihmettelen sitä, joka ei tällaista hyväksy.

Korostan vielä, että perussuomalaisten lausumaehdotuksissa tarkoituksemme oli saat-
taa lainsäädännön tila siihen, että eteneminen tapahtuisi Suomen kansalaisten turvallisuus
edellä. Jokainen voi pohtia, mikä on nykytilanne ja mihin nykypolitiikalla päästään. Hyy-
säämällä saamme ongelmia, selkeillä lainmuutoksilla ja tiukentamalla niitä saamme Suo-
meen turvallisuutta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Talvitie.

20.11 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa rouva puhemies! Meillä on tosiaan käsittelyssä kansalaisaloite, ja mistä tässä kansalaisaloitteessa on kyse? Siinä on ehdotettu lainvalmis-
teluun ryhtymistä ja/tai ulkomaalaislain muuttamista siltä osin kuin se vaatii muutosta, jot-
ta Suomessa seksuaalirikoksen tehnyt ja siitä tuomittu menettää automaattisesti oleskelu-
luvan ja Maahanmuuttovirastolla on lupa karkottaa tuomittu välittömästi. Lisäksi aloitteen
perusteluissa on ehdotettu, että rikoksesta tuomittu on otettava välittömästi säilöön mah-
dollisen pakenemisen estämiseksi ja että tuomittu ei saisi hakea Suomen kansalaisuutta
riippumatta siitä, missä maassa rikos on tehty.

Kiitos kansalaisaloitteen tekijöille. Se keräsi lyhyessä ajassa loppuvuodesta 2018 mel-
kein 120 000 allekirjoittajaa. Kiitos siis aiheen esille nostamisesta, vaikkakaan aloitteen si-
sällön kaltainen lainvalmistelu ei suoraan ole mahdollista. Aloitimme kansalaisaloitteen
käsittelyn valiokunnassa vuoden 2019 lopussa ja päätimme sen viime joulukuussa.

Seksuaalirikokseen syyllistyneen ulkomaalaisen karkottamisen osalta hallintovaliokun-
ta toteaa, että maasta voidaan jo nykyisen lainsäädännön nojalla karkottaa ulkomaalainen,
jonka on todettu syyllistyneen rikokseen, josta on säädetty enimmäisrangaistuksena vähin-
tään yksi vuosi vankeutta, taikka jonka on todettu syyllistyneen toistuvasti rikoksiin. Mo-
nelta muultakin osalta toteamme, että lainsäädäntömme on jo kunnossa.

Mutta on sitten myöskin toimia, joista valiokunta totesi, että niihin on syytä kiinnittää
erityistä huomiota. Yksi on tämä rikokseen syyllistyneiden maasta poistaminen. Sen tulisi
olla sujuvaa ja nopeaa, ja prosessien pitäisi olla tehokkaita. Valiokunnan kuulemisten mu-
kaan näin ei todellakaan tällä hetkellä ole. Keskimäärin karkottamisasioiden kokonaiskä-
sittelyaika on hallintovaliokunnan saaman selvityksen mukaan peräti 480 vuorokautta,
puolitoista vuotta.

Entä sitten tämä kansainvälisen suojeluaseman lakkauttaminen seksuaalirikokseen syyll-
listymisen perusteella? Ehdotuksesta lakkauttaa oleskeluluvan saaneen ulkomaalaisen
kansainvälinen suojeluasema seksuaalirikokseen syyllistymisen perusteella valiokunta to-
tesi, että EU:n määritelmädirektiivi mahdollistaisi tiettyjen edellytysten täytyessä tämän
pakolaisaseman peruuttamisen ja lakkauttamisen nimenomaan sillä perusteella, että hänet
on tuomittu erityisen törkeästä rikoksesta. Direktiiviä ei ole aiemmin kuitenkaan tältä osin
otettu osaksi Suomen lainsäädäntöä, ja asiantuntijakuulemisissa muodostui käsitys sellai-
sesta mahdollisuudesta, että törkeään rikokseen syyllistyminen voi johtaa kansainvälisen
suojeluaseman menettämiseen ja tätä kautta mahdollisesti maasta poistamiseen ja se saat-
taa toimia myös ennaltaehkäisevänä tekijänä. Tältä osin valiokunta tekikin merkittävän
kannanoton: katsomme, että määritelmädirektiivi on syytä saattaa Suomessa voimaan täl-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

täkin osin, ja valiokunta totesi, että olisi tärkeää, että tämä säännös sisältyisi myös EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistamiskokonaisuuteen, joka on parhaillaan EU:n tasolla valmistelussa ja tulee päätöksentekoon toivottavasti lähiaikoina.

Arvoisa rouva puhemies! Tulemme huomenna äänestämään kolmesta vastalauseen lausumaehdotuksesta.

Ensimmäinen koskee sitä, että hallitus tuo viivyttelämättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että kansainvälisen suojelun asema on poistettavissa henkilöltä, jonka on perusteltua olettaa olevan vaaraksi Suomen turvallisuudelle tai joka on Suomessa oleskelunsa aikana syyllistynyt törkeään rikokseen. Tämä on kannatettava lausumaesitys, ja kokoomuksen eduskuntaryhmä tulee myöskin sen puolesta huomenna äänestämään.

Säilöönoton osalta kokoomuksen linja on se, että säilöönoton mahdollisuutta perustelusta syystä on laajennettava ja säännöllisen ilmoittautumisen velvollisuus on otettava käyttöön. Laajennus olisi 6 kuukauden sijasta 12 kuukauteen, ja lainvoimaisen käännytyspäätöksen saaneita vastaanottopalvelujen piiristä poistettuja henkilöitä koskeva ilmoitusvelvollisuus olisi otettava käyttöön. Mutta näitä 2. ja 3. lausumaehdotusta, mitä perussuomalaisen ryhmä on esittänyt, kokoomus ei tule kannattamaan.

Tärkeää on kuitenkin huolehtia, kuten edustaja Vikman tuossa edellä puheenvuorossaan toi esiin, että heistä, jotka hakevat turvaa meiltä Suomesta, ei voi tulla turvattomuuden aiheuttajia. Näin ollen odotammekin, että hallitus ryhtyy ripeästi niihin toimiin, mitä valiokunta on tässä mietinnössään esittänyt, ja toivottavasti myöskin huomenna vielä lisää lausumissa äänestetään.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Autto.

20.17 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä valiokunnan varapuheenjohtaja Talvitie puhui hyvin, ja täällä edellä muun muassa edustaja Zyskowicz on käyttänyt aivan erinomaisen puheenvuoron. Näihin ei ole mitään lisättävää, mutta tämä aihe on tärkeä.

Turvallisuus ja se, että suojelemme suomalaisia, suojelemme erityisesti lapsia ja naisia tällaisilta törkeiltä rikoksilta, on erittäin tärkeä teema, ja siksi haluan lyhyesti kuitenkin tästä aiheesta todeta sen, mitä itse asiassa valiokuntakin lausumaehdotukseensa kiteyttää: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii seksuaalirikoksiin ja törkeisiin rikoksiin syylistyneiden ulkomaalaisten nopeasta ja tehokkaasta maasta poistamisesta sekä varmistaa muutoinkin kansalaisten turvallisuudentunteen rikosten uhrien ja asianosaisen itsensä oikeusturvan parantamiseksi entistä sujuvamat käsittelyprosessit rikosasioissa sekä antaa hallintovaliokunnalle selvityksen tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista vuoden 2022 syysistuntokauden alkuun mennessä.” On erittäin kannatettavaa ja on todella hienoa, että eduskunta voinee yksimielisesti tähän kannanottoon yhtyä. Tämä on todella tärkeä askel eteenpäin siinä, että lisäämme turvallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa ja ihmisten luottamusta lakiin. — Kiitos, rouva puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Zyskowicz.

20.18 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa rouva puhemies! Haluan vielä täsmentää muutamaa mielestäni tärkeää näkökohtaa, jotka toin puheenvuorossanikin esiin. Ulkomaalaisen, joka syyllistyy Suomessa rikokseen, karkottamiskynnys Suomesta ei ole korkea. Jos meillä on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

täällä vaikkapa ulkomaalainen opiskelija, joka syyllistyy törkeään pahoinpitelyyn, tai meillä on ulkomailta tullut työssä oleva ihminen, joka on työperusteisesti tullut Suomeen, ja hän syyllistyy johonkin rikokseen, josta voi seurata yli vuoden vankeusrangaistus — siis ei tarvitse seurata siitä teosta, mutta voi seurata — niin hänen karkottamisensa Suomesta on mahdollista. Siinä tehdään kokonaisharkinta, missä otetaan huomioon perhesiteet ja monet muut seikat tätä karkottamispäätöstä tehtäessä.

Tästä johtuen yleinen väärinkäsitys Suomessa on se, että jos ulkomaalainen, joka on tullut turvapaikanhakijana ja saanut Suomesta kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan, syyllistyy rikokseen, vaikkapa hyvin törkeäänkin rikokseen, vaikkapa raiskaukseen tai murhaan, niin kuin valitettavasti on tapahtunut, niin sen jälkeen, kun hän on tuomionsa istunut, hänet Suomesta karkotetaan, koska on se yleinen käsitys, että jos tekee rikoksia, joista voi seurata yli vuosi vankeutta, niin silloin ulkomaalainen voidaan karkottaa Suomesta. Kuten sanottu, tämä on väärinkäsitys, koska kansainvälisen suojelun saanutta ulkomaalaista, vaikka hän tekisi kuinka törkeän rikoksen Suomessa, ei voida karkottaa, ja se johtuu siitä, että hänen kansainvälisen suojelun statustaan ei voida lakkauttaa, minkä jälkeen tämä karkottaminen siis olisi mahdollista. EU-direktiivi, kuten kerroin ja kuten valiokunnan mietinnöstä käy hyvin ilmi, tarkoittaisi sitä, että myös tällaisen kansainvälisen suojelun saaneen henkilön karkottaminen olisi mahdollista, mikäli hän tekee törkeän rikoksen ja mikäli ehdoton niin sanottu palautuskielto ei ole karkottamisen toimeenpanoa estämässä.

Mutta kuten sanoin, Suomessa saat raiskata, saat murhata, mutta jos olet saanut kansainvälistä suojelua, sinua ei voida karkottaa. Ajatelkaa, minkä viestin tämä antaa niin sanotun viidakkorummun — kai tänä päivänä pitäisi sanoa: somen — kautta kaikille samassa tilanteessa oleville eli Suomesta kansainvälistä suojelua saaneille, esimerkiksi nuorille miehille. Raiskaat, murhaat, et joudu tästä maailman parhaasta maasta pois. Tämä on se asia, jonka valiokunta yksimielisesti haluaa muuttaa, ja tästä mietinnöstä siis tämä valiokunnan taholta käy ilmi. Toivon, että hallitus hyvin nopeasti ryhtyy asian edellyttämiin toimiin.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Risikko.

20.21 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Täällä keskustellaan seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttamisesta ja karkotuksesta, ja tämä on kansalaisaloite. Kansalaisaloitteen pohjalta on tehty hallintovaliokunnassa erinomainen mietintö. Tämä kansalaisaloite on mitä kannatettavin, ja tämän nyt sanon myöskin siitä syystä, että olen sisäministerinä joutunut käsittelemään tämän tyyppisiä asioita, mutta olen kyllä, vaikka en olisi sitäkään kokemusta kokenut, tätä mieltä.

Hallintovaliokuntahan on tehnyt tässä hyvää työtä, ja sen ovat täällä todenneet monet edustajat, muun muassa edustaja Zyskowicz, Vikman, Talvitie ja monet, monet muut. Tämä on täysin oman kantani mukainen esitys. Ben Zyskowicz on tuossa kaksi puheenvuoroa käyttänyt ja on oikeastansa sanonut sen, mitä itse olen mieltä. En ala niitä nyt toistamaan, totean vain, että olen samaa mieltä. Nämä kaikki tällaiset tiukat toimet ovat signaali siitä, että se, mikä Suomessa on rikos, on kaikille rikos ja siitä seuraa rangaistus. Ja tämä esitetty toimi on myös selvä muistutus siitä, ettei Suomeen pidä tulla tekemään rikoksia, koska täältä karkotetaan sitten pois, ja mielestäni tämä signaali pitää todentaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Siellä hallintovaliokunnan mietinnössä on monta hyvää ohjetta nyt hallitukselle siitä, miten kannattaa toimia, ja mielestäni niin ripeästi kuin mahdollista nämä toimet on nyt tehtävä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rantanen.

20.23 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Minäkin toivon edustaja Zyskowiezin tavoin, että tästä salista lähtisi hyvin voimakas viesti näille ulkomaalaistaustaisille nuorille miehille, mutta kun se ongelma on se, että varsin monet heistä eivät osaa suomen kieltä eivätkä pysty seuraamaan tätä keskustelua.

Lisäisin vielä tähän perussuomalaisten erinomaiseen lausumaehdotukseen kansalaisuussehtojen kiristämisestä sen tuloseselvitysasian. Nimittäin nythän on tilanne se, että meillä toimii tämä kansalaisuus kuin automaatti sen neljän oleskeluvuoden jälkeen ja tuloiksi riittää se, että sinne ilmoittaa, että tulot maksaa Kela. Aika harvassa maassa on niin, ettei ensin edellytetä tiettyjä vuosia niin, että itse hankkii sen elantonsa työllään. Ja tämä on kyllä yksi semmoinen asia, mitä pitäisi meidänkin täällä pohtia, että Suomen kansalaisuuden tulee olla palkinto siitä, että tänne kotoutuu ja että täällä ryhtyy rakentamaan yhteiskuntaa.

Mutta sitten näihin säilöihin. Se oli toinen asia, mitä perussuomalaiset esittivät: se, että paluudirektiivin säilöönottoa koskeva mahdollisuus otettaisiin käyttöön. Totean tähän vain, että meillä tämä toimii kyllä valitettavan heikosti. Meillä on aika huonot ehdot siinä säilöönoton osalta, joka voi olla sitten myös tämmöistä yleisen edun turvaamista. Nyt korona-aikana — en tiedä, muistatteko, mutta viime vuonna siitä uutisoitiin — meillä ei näitä palautuksia ole ihan hirveästi tehty, ja näinpä ollen ne, jotka siellä säilössä jo ovat olleet, ovat sieltä päässeet vapaaksi. Meillä on vienti sakannut sinänsä, Suomeen päin tuonti on silti kuitenkin pelittänyt, niin että meillä tässäkin mennään vain toiseen suuntaan, mitä pidän huonona. Meillä on kyetty tuomaan jopa al-Holin leiriltä ihmisiä, mutta me emme saa täältä palautettua rikoksiin syyllistyneitä henkilöitä takaisin.

Mutta itsekin pidän, arvoisa puhemies, erinomaisena tätä hallintovaliokunnan mietintöä ja myös sitä yhteistä lausumaa, joka oli yksimielinen. Kehotan, että kaikki lukevat sen läpi. Siellä on erinomaista, hyvää tietoa ja hallitukselle myös ohjeita, mitä kaikkea todella voi tämän asian eteen tehdä ja miten voi lisätä turvallisuutta maassa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mika Kari.

20.26 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Ensiksi kansalaisaloitteesta sen verran, että erinomaisen hyvä kansalaisaloite — hyvä sisällöltään ja hyvä tavoitteiltaan ja kannatettava. Ja vähintään yhtä tyytyväisyydellä kävin läpi hallintovaliokunnan mietinnön tästä asiasta ja valiokunnan lausumaehdotuksen, jonka senkin osalta ajattelen hyvin samalla tavalla, ja kannatan siltä osin valiokunnan lausumaehdotusta. Se, mikä siitä lausumaehdotuksesta tekee erinomaisen hyvän, on se, että se on hyvin parlamentaarinen. Siitä ei erikseen erota hallitusta ja oppositiota vaan kansanedustajia, joita yhdistää sama huoli.

Se on sitten jo toinen asia, mitä mieltä olen niistä kaikista puheenvuoroista, joita tänään täällä salissa on käytetty. Minusta on kuitenkin keinotekoista ainakin se, että annetaan kuva, että osa meidän kansanedustajista hyväksyisi tällaiset laittomuudet ja samaan aikaan vielä haluaisi, että tällaiset henkilöt, jotka ovat Suomesta saaneet vaikkapa kansainvälisen suojelun nimissä turvapaikan, saisivat ainoastaan tuomion ja sen jälkeen vielä turvapaikan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

kajatkon täällä. Se ei ole yleisen oikeustajun mukaista, ja ainakin toivon, että tässä salissa ei sen tyyppiselle ajattelulle kannatusta tule, joten ei meidän täällä pidä toisiamme myöskään leimata näillä puheilla.

Sain olla hallintovaliokunnassa edelliset kahdeksan vuotta, ja pidän hallintovaliokuntaa ja sen tehtäviä tietenkin hyvin tärkeinä, mutta erityisen arvokkaana pidän sitä, kun hallintovaliokunnassa syntyy parlamentaarinen henki joidenkin asioiden korjaamiseksi. Ja kun tämä asiointi ei ollut edellisellä kaudella — jolloin perussuomalaiset olivat hallituksessa ja kokoomus oli hallituksessa — eikä asiointi ole tälläkään hetkellä toivotulla tasolla, niin toivon, että eduskunnasta tämänkin täysistunnon kautta lähtee yhteinen viesti nykyiselle hallitukselle, että asiointi korjataan. Henkilökohtaisesti olen tämmöisen remontin kannalla. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiuru, Pauli Kiuru.

20.28 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vikman otti omassa hyvässä puheessaan esille palautussopimuksen Irakin kanssa. Se olisi syytä Suomella ja Irakilla olla. Meillä on Suomessa noin 4 000 — ainakin viime vuonna oli noin 4 000 — irakilaista, jotka ovat saaneet kielteisen turvapaikkapäätöksen mutta jotka eivät kuitenkaan suostu palaamaan kotimaahansa, eikä Irak suostu suomalaisia viranomaisia auttamaan heidän palauttamisessaan. Pelkkä sopimus ei tietenkään riitä, ellei sopimusta noudateta. Ruotsilla ja Irakilla on keskinäinen palautussopimus, mutta asiat eivät sielläkään sen jouhevammin ilmeisesti suju.

EU:lla ja Irakilla on keskinäinen kumppanuussopimus, ja näkisin, että näin isossa asiassa, joka koskee useimpia EU-maita, EU:lla pitäisi olla halu ja lihakset toimia tässä niin, että kun sitä apua Irakiin menee — ja monessa suhteessa aivan aiheesta — niin siihen apuun liittyy vastavuoroisuus niin, että Irakin viranomaiset ja Irakin hallinto pyrkivät auttamaan auttajiaan, antamaan tietoja, kun pitää esimerkiksi päästä selville, mikä on henkilön oikea identiteetti, onko hän ylipäätään irakilainen vai mistä hän on kotoisin. Monella heistä on passi hukassa tai tahallaan hukattuna, eikä tiedetä todellista identiteettiä. Se, että annetaan apua, on oikein, mutta on oikein kyllä vaatia vastavuoroisesti sitä, että maa, joka sitä apua saa, tekee parhaansa omien kansalaistensa edestä ja sen rahan edestä, jota heille annetaan. Se ei ole liikaa pyydetty.

Viime vuonna heinäkuussa Suomi avasi suurlähetystön Bagdadiin. Silloin ulkoministeri siellä vieraili, ja hänen arvionsa oli, että lähetystön avaaminen helpottaa näiden neuvottelujen käymistä Irakin viranomaisten kanssa. Nyt en ole ihan viimeisimmistä tiedoista perillä, onko se auttanut, mutta tästä olisi kyllä hyvä saada vähän lisää tietoa, onko näin. Se, miksi nostin tämän asian esiin, liittyy kyllä välillisesti tähän kansalaisaloitteeseen ja näihin rikoksiin, joista tänään on puhuttu. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

20.31 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Kiitos kansalaisaloitteen tekijöille, jotka ovat tuoneet tämän tärkeän aiheen jälleen tänne eduskuntaan keskusteluun. Tämä ei kyllä ole ensimmäinen kerta, kun täällä keskustellaan vastaavanlaisesta lainsäädäntötarpeesta, vaan tämä on kuultu aikaisempinakin vaalikausina, ja ikävä kyllä siitä huolimatta meidän lainsäädäntömme laahaa perässä hyvinkin paljon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Meidän täytyy tässä talossa osoittaa tahtotilamme, miten me toimimme suojellaksemme meidän naisiamme ja meidän lapsiamme. Meidän naiset ja lapset tarvitsevat sellaista lainsäädännön suojaa, että rikoksentekijä ei ryhdy tekoon toistamiseen, ei ainakaan tässä maassa, jos kyseessä ovat ulkomaalaiset, jotka ovat tänne tulleet alkuaan turvaa hakemaan.

Perussuomalaiset ovat nostaneet asian esille siltä näkökannalta, että vaikka hallintovaliokunta oli yksimielinen siinä, että tämä on niin vakava asia, että tähän täytyy saada muutosta, kuitenkin se tahtotila kansalaisaloitteen tekijöiden osalta jää toteutumatta. Meillä on tässä talossa mahdollisuus toteuttaa kansalaisaloitteen sisältöä siltä osin, että me voimme lainsäädäntöä kiristää siinä käsittelyn vaiheessa niiltä osin, mitä parhaaksi katsomme. Siinä mielessä täytyy todeta, että osa puolueista ei halunnut kuitenkaan välittömästi lähteä sellaiselle linjalle, että näitä kiristyslähdetä toteuttamaan niin mittavassa laajuudessa, että se todellisesti tuo turvan naisillemme ja lapsillemme.

Tämän johdosta perussuomalaiset ovat tässä vastalauseessa nostaneet esille kolme tärkeää kohtaa, ja nämä kolme tärkeää kohtaa toistan, vaikka meidän puolueen puheenjohtajat nämä asiat täällä jo toivat esille. Muistutan teille, hyvät kollegat:

Ensimmäisenä: Miksi me emme voisi poistaa kansainvälisen suojelun asemaa henkilöiltä, jotka ovat vaaraksi Suomen turvallisuudelle tai jotka oletettavasti ovat vaaraksi Suomen turvallisuudelle ja ovat syyllistyneet oleskelunsa aikana törkeään rikokseen? Miksi me emme voisi tätä tehdä? [Mika Kari: Voimme!] — Hienoa, että voimme, ainakin osan hallituksesta mielestä.

Sitten toinen lausumaehdotus puhuu siitä, että miksi me emme voisi ottaa säilöön niitä henkilöitä, jotka on määrätty palautettavaksi ja jotka eivät halua palata täältä maasta pois rikoksen täällä tehtyään. Meidän täytyy sen rikosoikeudellisen seuraamuksen jälkeen toteuttaa maasta poistaminen tavalla tai toisella, ja tämäkin vaatii lainsäädäntömuutosta joltain osin, jos emme suoraan halua tulkita näitä Euroopan unionin direktiivin mahdollisuuksia näille toimenpiteille.

Kolmanneksi vielä on se, että miksi emme voi vakavasta rikoksesta, kuten seksuaalirikoksesta, tuomittua henkilöä saattaa sellaiseen asemaan, että hän ei koskaan voi saada Suomen kansalaisuutta. Näinhän toimitaan muun muassa Tanskassa, ja näin voitaisiin toimia myös Suomessa.

Uskon, että tällaista lainsäädäntöä kansan enemmistö odottaa, ja he eivät halua sitä, että me selitämme erilaisia juridisia kommervenkkejä siihen, miksi tätä kansalaisaloitteen tahtotilaa ei voida täysimääräisesti toteuttaa. Sen tähden nyt mitataan tämän eduskunnan tahtotila huomenna, kun näistä perussuomalaisten lausumaesityksistä äänestämme, ja toivon mukaan silloin äänestätte suomalaisen naisen, suomalaisen tytön, suomalaisen lapsen turvallisuuden puolesta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kopra.

20.36 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! Tämä kansalaisaloite on hyvä ja tervetullut, ja hyvä, että me siitä täällä tänään keskustelemme.

Hallintovaliokunta on sen läpikotaisin analysoinut, ja olen iloinen siitä, että hallintovaliokunta on mietinnössään tullut varsin tiukkaan mutta yksimieliseen lopputulokseen: asiassa on paljon korjattavaa. On selvää, että on väärin, että jos henkilö, joka Suomeen tulee ja nauttii meidän suojelustamme, syyllistyy täällä rikokseen, niin häntä ei voida karkottaa. Henkilö, joka täällä itse aiheuttaa uhkaa ja luo turvattomuutta, ei Suomen suojelua tar-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

vitse. Tällaiset henkilöt tulee saada maasta pois, ja jos olen oikein ymmärtänyt tätä salikeskustelun henkeä, niin me olemme hyvin pitkälle samaa mieltä tästä asiasta täällä salissa: ei ole hallitus—oppositio-asetelmaa, vaan suomalaisten turvallisuus on meillä kaikilla etusijalla.

Hallintovaliokunnan mietintö on hyvä, ja siinä esitetyt lausumat ja toimenpide-ehdotukset tulee toteuttaa. Erityisen suurta kummastusta koen itsekkin, kun totean, että tämä määrätelmädirektiivi, joka muissa EU-maissa on käytössä, ei täällä Suomessa kuitenkaan ole käytössä, ja sehän meidän tulee mahdollisimman nopeasti saada täällä käyttöön. Ja kun täällä nyt on hallituspuolueiden edustajia paikalla, niin toivon, että kuulette tämän viestin ja vaikutatte omiin ryhmiinne, että tämä asia otettaisiin työn alle ja pantaisiin ripeästi kuntoon.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vikman.

20.37 Sofia Vikman kok: Arvoisa puhemies! Eduskunnassa meidän on tehtävä kaikkemme, jotta jokainen voi tuntea olonsa turvalliseksi. On oikein hyvä kuulla, että täällä yli puoluerajojen on vahva tuki sille tahdolle, joka valiokunnan mietinnöstä ja lausumastakin käy esille: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii seksuaalirikoksiin ja törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten nopeasta ja tehokkaasta maasta poistamisesta sekä varmistaa muutoinkin kansalaisten turvallisuudentunteen, rikosten uhrien ja asianosaisen itsensä oikeusturvan parantamiseksi entistä sujuvammat käsittelyprosessit rikosasioissa sekä antaa hallintovaliokunnalle selvityksen tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista vuoden 2022 syysistuntokauden loppuun mennessä.”

Tässä keskustelussa on lisäksi tullut muitakin oikein hyviä huomioita ja hyviä puheita on pidetty, erityisesti edustaja Zyskowiezin toimesta, ja kun täällä nyt niin laaja yksimielisyys tuntuu näiden asioiden kuntoonlaittamisesta olevan, niin seuraavaksi meillä on lupa odottaa kyllä hyvin ripeää toimintaa hallitukselta, jotta me kaikki voimme luottaa siihen, että Suomessa ei voi käydä niin, että turvanhakijasta tuleekin Suomessa turvattomuuden aiheuttaja. Se on tärkeä periaate, ja se, että siitä pystymme huolehtimaan, on myös edellytys sille, että meidän järjestelmämme uskottavuus säilyy. Tällöin meillä on myös edellytykset auttaa niitä turvanhakijoita, jotka tulevat tänne puhtain aikomuksin ja ovat valmiita Suomen lakien mukaan täällä elämään.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Risikko.

20.40 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Oikeastansa täällä on jo kaikki mahdollinen sanottu. Vielä totean sen, että olen ehdottomasti tämän kansalaisaloitteen kannalla, ja vielä sanon sen, että nämä tehtävät, mitä hallintovaliokunta on ansiokkaasti listannut tänne, on tärkeää viedä eteenpäin nopeasti.

Mutta siksi haluan erityisesti käyttää tässä nyt vielä puheenvuoron, että aika useasti — en nyt halua mistään erityisestä asiasta mainita, mutta aika useasti — tässä salissa nykyään sanotaan, että ettehan tekään tehneet sitä viime kaudella, vaikka olitte hallitusvastuussa. Aikoinansa, kun menin ministeriksi, vanhemmat kollegat sanoivat minulle kaksi muistutusta: Muista, että sinä olet ministeri ja sinä päätät ja jokainen hallitus tekee omaa politiikkaansa. Ja sitten kun monissa hallituksissa myöskin pitää kirkko laittaa keskelle kylää, kun on erilaisia näkemyksiä, niin vasta sitten ymmärtää sen, että ihan kaikkia niitä, mitä itse ha-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

luaisi tehdä, ei voikaan tehdä. Toinen neuvo, mikä silloin aikoinansa annettiin, oli se, että älä koskaan syytä edellistä hallitusta vaan katso peiliin. Siitä syystä minä sanonkin tämän nyt pieneksi neuvoksi kaikille teille, jotka aina vetoatte siihen, että ettehän tekään tehneet sitä: minä pyydän muistuttamaan, että politiikka on kompromissien taidetta ja aina joskus joutuu tekemään kompromisseja asioista, joista haluaisi olla jyrkempi, mutta kun se ei vaan siinä koalitiossa onnistu. Ja aina pitää muistaa, että jokainen hallitus tekee ne omat päätöksensä, joko kompromissina tai sitten ei kompromissina. Yleensä se on kompromisseja täynnä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Multala.

20.42 **Sari Multala kok:** Arvoisa puhemies! Kansalaisaloitteen ehdotus on tärkeä. Kuuntelin keskustelua pitkään huoneessani ja huomaan, että täällä on laaja yksimielisyys siitä, että seksuaalirikoksista Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkotus sinälleen pitää nimenomaan toteuttaa. Teknisesti tässä ikään kuin hylätään kansalaisaloite, vaikka kuitenkin näihin toimenpiteisiin nimenomaisesti eduskunta lähes kokonaisuudessaan hallitusta kehottaa nyt ryhtymään, siis siihen, että meillä lainsäädäntöä noudatetaan, ja jos täältä turvaa hakee, turvaa voi saada mutta meidän lakiemme mukaisesti on täällä eletävä ja kenenkään koskemattomuutta ei saa loukata. Uskon, että nyt tämä etenemistapa, jonka tässä hallintovaliokunta on löytänyt, on se, mitä myös suomalaisten laajan joukon oikeustaju sanoo, että tämä on oikein, näin tulee tehdä.

Kuitenkin samalla muistutan siitä, että meillä on vielä paljon asioita, jotka ovat tekeillä ja jotka tulisi tehdä liittyen esimerkiksi terrorismilainsäädäntöön, ja oli hyvä huomata, että lainsäädäntösuunnitelmassa on siihenkin asiaan tulossa korjauksia. Uskon niin, että oikeastaan kaikki tässä salissa ajattelevat, että oli sitten suomalainen tai ulkomaalaistaustainen, tänne muuttanut, niin täällä on eletävä siten kuin meidän lainsäädäntömme sanoo, ja kyllä ei tule olla mitään erityisoikeuksia. Toisaalta on myös niin, että siinä tilanteessa, jos on tänne ulkomailta tullut, turvaa hakenut, ei ole ehkä oikein sekään, että meidän veronmaksajamme sitten maksavat niitä kustannuksia näiden henkilöiden täällä maassa pitämiseksi.

Siksi tervehdin erittäin ilolla sitä, että hallintovaliokunnassa on tehty erittäin huolellista työtä ja tämä kansalaisaloite on saanut huolellisen ja hyvän käsittelyn ja myös erittäin myönteisen vastaanoton, saa varmasti myös äänestyksessä täällä salissa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kimmo Kiljunen.

20.44 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Minusta tämä kansalaisaloite, joka koskee seksuaalirikoksiin syyllistyneitä oleskeluluvan saaneita ja heidän oleskelulupansa peruutusta ja maastakarkotusta, on käsitelty täällä vakavasti ja on saanut ansaitsemansa huomion, ja nämä johtopäätökset — niin kuin on todettu — tässä salissa jaetaan kauttaaltaan.

Minusta edustaja Kilpi muistaakseni käytti aika hyvän puheenvuoron, kun hän pohti sitä, että turvapaikansaajat, oleskeluluvan hakijat, ovat hakemassa suojaa heihin kohdistuvasta vainosta. Kyllä täytyy lähteä liikkeelle Suomessakin siitä — ei ainoastaan siitä, että noudatetaan tämän maan lakeja — että ei myöskään muodostuta uhaksi sitten kenellekään suomalaiselle missään muodossa, ja silloin tässä on tietysti oma perusteensa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Edustaja Niikolle ehkä haluaisin sanoa, että jos me emme allekirjoittaisi teidän vastalausettanne huomenna, niin se ei kyllä tarkoita sitä, ettemmekö myöskin me olisi suomalais-ten naisten ja tyttöjen koskemattomuuden takana mitä suurimmassa määrin [Mika Niikko: Ette täysin, vain osin!] — oli pikkuisen hankalaan kulmaan asetettu meidät muut täällä, jotka ehkä emme ole samaa mieltä teidän vastalauseenne kanssa.

Arvoisa puhemies! Halusin kuitenkin tämän puheenvuoron käyttää osittain siksi, että olen käynyt vähän tilastoja lävitse nähdäkseni sitä asetelmaa, mikä tässä on taustalla, tässä ulkomaalaisten syyllistymisessä seksuaalirikoksiin suhteessa enemmän kuin suomalais-ten. Kannattaa kuitenkin muistaa, että raiskausrikoksista, joita viime vuonna Suomessa tehtiin 1 056 kappaletta, 659 oli kantasuomalaisten tekemiä eli suomalaisten tekemiä. Suhteessa siihen määrään, mikä ulkomaalaistaustaista väestöä Suomessa on, heitä on luonnol-lisesti huomattavasti enemmän tuossa joka tapauksessa, lähes kolmasosa kaikista, [Mika Niikko: Onko kaikki hyvin?] mutta olennaista on tunnistaa, että seksuaalirikoksiin syyllis-tyvät kaikki, ja ne ovat kaikki yhtä tuomittavia. [Mika Niikko: Kaikki hyvin nyt, niinkö?] Tässä siis on se, että jos on oleskeluvan saanut, tulee vielä tuplarangaistus siitä päälle, mikä on tässä tapauksessa perusteltua, kuten me täällä olemme nyt tässä vaiheessa todenneet.

Haluaisin kuitenkin ottaa yhden seikan myöskin esille, koska samassa yhteydessä me joudumme puhumaan ylipäätään ulkomaalaisväestöstä ja heidän suhteellisista osuuksis-taan rikoksista. Meillä on kaikista rikoslakirikoksista noin 11 prosenttia ulkomaalais-taustaisten ihmisten tekemiä, mikä on siis suhteessa enemmän kuin ulkomaalaistaustaisia ihmisiä asuu pysyvästi Suomessa. Mutta tässä on yksi tilastollinen harha, ja se tilastollinen harha tulee siitä, että ulkomaalaistaustaisiksi luetaan kaikki täällä olevat ulkomaalaistaus-taiset ihmiset, jotka ovat tehneet rikoksia ja joista itse asiassa merkittävin osa, valtaenem-mistö, on turisteja, jotka ovat väliaikaisesti tässä maassa — vähän samalla tavalla kuin suo-malaiset tekevät enemmän rikosoikeusrikoksia ulkomailla suhteessa siihen, mitä he teke-vät kotimaassa, johtuen monista tekijöistä, joita en lähde tässä erittelemään. Mutta täytyy tunnistaa se, että tämä ulkomaalaistaustaisuus tässä tapauksessa ei tarkoita niitä, jotka ovat täällä pysyvästi maahanmuuttajia, silloin kun me otamme tuon luvun 11 prosenttia esimer-kiksi tästä. Se laskee 4 prosenttiin, kun otetaan ainoastaan maahanmuuttajaväestö siihen mukaan. Se on hieman suurempi luku kuin heidän kokonaisosuutensa väestöstä, tämä pro-senttiosuus syyllistymisessä rikoksiin. Tämä tässä kannattaa koko ajan pitää mielessä, et-temme lähde syyllistämään tieteen tahtoon jotakin väestöryhmää vain etnisen taustan vuok-si, vaan pyrimme tunnistamaan niitä syitä, jotka ovat tässä takana. Esimerkiksi seksuaali-rikoksissa tutkijoiden mukaan yksi syy siihen, että siellä on suhteellisesti ehdottomasti enemmän ulkomaalaistaustaisia, on ollut se, että se on nuorempaa väestöä, ehkä myöskin miespuolista väestöä suhteessa enemmän, ja silloin se kertaantuu. Tietysti ongelma... [Pu-hujan mikrofonin sulkeutuu] ...tässä on taustalla. Eli tässä kannattaa näitä tilastoja katsoa sil-lä silmällä, että näemme sen kokonaiskuvan tässä, enkä vähättele nyt ollenkaan tässä asias-sa tätä itse ongelmaa...

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiljunen, anteeksi, nyt mikki ei kuulu.

Joo, minultakin hävisi mikki. Joku ilmeisesti joko sensuroi sen tai...

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Painoiko joku muu edustaja koneelta vahingossa mikin pois?

— Nyt tänne tuli uudestaan mikrofoni. Voinko jatkaa vielä?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Joo, jatkakaa vain.

Minulla on minuutti — minä luulin, että tuo minuutti jo loppui. Minä rupesin melkein tekemään loppulausetta, mutta jos tässä vielä ehtii...

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ei ihan 7:ää minuuttia kuitenkaan, vaikka kello siltä näyttää.

Ehkä se punainen lanka, arvoisa puhemies, sitten meni tässä, eli tässä tuli sanottua se...

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: 3 minuuttia olisi.

...tärkein. — Kiitokset. Minä lopetan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Okei, selvä. Kiitoksia. — Edustaja Mika Kari.

20.49 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Olen edustaja Risikon kanssa ihan samaa mieltä, että politiikassa huomattavasti mielenkiintoisempaa on pyrkiä katsomaan eteenpäin. Tosin sen peräaallon pohjalta, joka kulloisestakin hallituksesta jää, lähtee seuraava hallitus. Vastasin itse täällä aikaisemmin niihin puheenvuoroihin, joissa viitattiin siihen, ettei tällä hallituksella olisi erityistä halua tällaista asiaa korjata, ja viittasin omassa puheenvuorossani edellisiin hallituksiin. Tämä keskustelu käytiin ennen kuin edustaja Risiko tähän saliin tuli.

Mutta kyse on kompromissien taiteesta. Se on hyvä kuvaus siitä, millä tavalla parlamentarismi toimii. Kävin vielä läpi tuota hallintovaliokunnan ansiokasta mietintöä tästä hyvästä kansalaisaloitteesta, ja toivon, että tämä arviointiprosessi niistä teknisistä töistä, jotka lainsäädännön tekemiseksi tarvitsee tehdä, käynnistyy nyt siis nopeammin — vielä nopeammin ja tehokkaammin — kuin vuoden 22 alkuun mennessä, minkä hallintovaliokunta tuossa mietinnössään on kirjannut. Toisaalta tämä ongelma on tunnistettu useamman hallituksen aikana — niiden kaikkien hallitusten aikana, joissa mekin kaikki täällä olemme olleet. Sen jälkeen, kun tämän lain arviointiprosessi on pyörähtänyt, vielä menee hetki aikaa ennen kuin laki ehtii voimaan, ja toivon, että tämä laki saataisiin voimaan jo tämän eduskunnan aikana. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Rantanen.

20.51 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Tässä salissa kuullaan paljon puhetta, paljon puhetta siitä, että on tärkeitä asioita ja asioita, joita tulee korjata. Nyt haluan muistuttaa siitä, että perussuomalaisten vastalauseen ykköslausuma lähtee siitä, että tämä nimenomainen menettelydirektiivin gäppi korjataan, ja tällöin ulkomaalaislakiin tehdään se mahdol-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

lisuus, että rikoksentekijän suojeluasema voidaan poistaa. Ja tästä me pääsemme huomenna äänestämään. Olisi tietysti tavattoman hienoa, että myös hallituspuolueet äänestäisivät tämän puolesta ja toisivat tämän lakimuutoksen tänne eduskuntaan käsiteltäväksi. Se ei liene kovin suuritöineenkään valmistella, joten siltä osin, jos haluatte tämän tehdä, huomenna tulee mahdollisuus muuttaa puheet teoiksi. Toinen asia on sitten se, halutaanko tehdä kaikki mahdollinen, mitä voidaan, nyt tämän kansalaisaloitteen myötä. Sille perussuomalaisten lausumaehdotukset antavat myöden. Niissä puututaan tähän paluudirektiivin ongelmistoon: me olemme siis maa, joka ei ole ottanut käyttöön sitä, että voidaan ottaa säilöön tällainen henkilö ja poistaa hänet maasta, kun sille EU-lainsäädäntö kuitenkin antaisi myöden. Ja kolmas on sitten tämä kansalaisuusasia, jossa riittää pureskeltavaa. Että kyllä minä toivoisin, että jos tätä todella pidetään tärkeänä, niin silloin myöskin teot vastaavat puheita. Nimittäin se, että me sanomme täällä, että tämä on tärkeä asia ja tähän pitää puuttua, mutta ei sitten tehdä niin, ei ole kyllä reilua, varsinkaan näin herkässä asiassa, jossa uhreja — edustaja Kiljusen tilastoesitelmästä huolimatta — tässä maassa on runsaasti. Ja ei voi olla niin, että turvaa hakeva tulee aiheuttamaan tänne turvattomuutta ja kenties loppuelämän traumoja. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

20.53 Mika Niikko ps: Arvoisa puhemies! Ei tässä hallintovaliokunnan perussuomalaisten vastalauseen lausumaesityksessä ole kyse yksistään siitä, että me haluamme tarttua tähän tilanteeseen, koska kyse on Suomessa ehkä osin jopa laittomasti maassa olevista henkilöistä tai muuten tänne tulleista, jotka syyllistyvät näin vakavaan rikokseen kuin raiskaukseen tai muuhun seksuaaliseen rikokseen. Kyse on kokonaisuudesta, kyse on siitä, että me haluamme sellaista lainsäädäntöä, joka suojelee meidän naisiamme ja lapsiamme jyrkämmin kuin mitä se nyt tähän saakka on tehnyt. Ja tässä väistämättä tulee sellainen mielikuva, että monet puolueet ajavat puolilla valoilla viime kädessä, kun lakeja pitäisi kiristää.

Esimerkkinä nostan sen, että viime vaalikaudella ja edelliselläkin vaalikaudella ainakin itse olen esittänyt täällä ja on tuotu esille sellaisia lainsäädäntötarpeita, että rikoslain 2 c luvun 5 §:n muuttaminen olisi tehtävä sen johdosta, että törkeiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten tekijöiden osalta saadaan suuria lievennyksiä siihen vankilatuomioon. Mehän tiedämme sen, että vaikka törkeisiin rikoksiin syyllistyy, kuten raiskaukseen tai seksuaalisen hyväksikäyttöön lasten osalta, niin rikoksentekijä istuu vankilassa yleensä enintään sen kaksi kolmasosaa saamastaan tuomiosta, tai puolet, jos aikaisemmasta vankilatuomiosta on aikaa yli kolme vuotta. Sen lisäksi alle 21-vuotias rikoksentekijä istuu vain yhden kolmasosan siitä tuomiosta. Tiedän edellisestä työstäni, kun olen tavannut useita henkilöitä ja ikävä kyllä myös niitä, jotka vankilaan joutuivat, että henkilökin, joka sai yhdeksän vuoden tuomion taposta, oli reilun kolmen vuoden päästä siviilissä, ja hän itsekin sanoi, että vähällä pääsi. Ei tällainen lainsäädäntö ole millään tavalla oikeudenmukainen uhria kohtaan tai ylipäätensä niitä kohtaan, jotka kärsivät, myös omaisten joukossa.

Näitten esimerkkien valossa olen nyt todennut sen, että jostain syystä vanhat puolueet eivät halua lakeja kiristää. Me perussuomalaiset yritimme hallituksessa ollessamme kahden vuoden ajan näitä asioita lähteä muuttamaan, mutta valitettavasti silloisen oikeusministerin Lindströmin upeassa työssä homma jäi puolitiehen. Sen jälkeen, kun se kapula vaihtui kokoomuksen käsiin, ei tapahtunut yhtään mitään — pieniä kosmeettisia muutok-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

sia tehtiin. Tosin se oli arvattavissa. Jos hallituspuolueena lähtee [Puhemies: Edustaja Niikko, 3 minuuttia on täynnä!] hyvin pitkälle kompromissien tielle, niin mitään muutoksia ei tapahdu. Tätä perussuomalaiset eivät hyväksy, me haluamme teiltä rehellisyyttä. Ajatteko te...

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko, jos te haluatte jatkaa, niin siirtykää puhujakorokkeelle.

...puolilla valoilla vai ajatteko te täysillä valoilla myös näiden rikosten kohentamisen suhteen?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Multala.

20.57 **Sari Multala kok:** Arvoisa puhemies! Tuossa jo kerroin mielipiteeni kansalaisaloitteesta, ja siihen en enää puutu. Ehkä siihen hieman puutun, mitä edustaja Kiljunen puhui. Mielestäni tässä ei ole millään tavalla kyse siitä, että ikään kuin leimaaisimme jotakin tiettyä ihmisryhmää, vaan ikään kuin annamme myös viestin siitä, että kun Suomesta haakee oleskelulupaa ja mahdollisesti sen myös saa, niin täällä ei silloin ole oikeus vaarantaa meidän turvallisuuttamme, ei kenenkään meistä.

Pidän myös sinällään ihan hyvänä tätä perussuomalaisten ensimmäistä lausumaehdotusta, että tällaisia henkilöitä, joiden voidaan olettaa olevan vaaraksi, voitaisiin siinä tilanteessa Suomessa oleskelun aikana maasta poistaa. Tietenkin sen toteaminen on paljon haastavampaa kuin tällaisen rikosoikeudellisen prosessin läpikäyneen henkilön osalta, joka on tietysti saanut tuomion jo siinä tilanteessa, niin että se on ikään kuin todettu ja oikeusprosessin läpikäynyt, mutta joka tapauksessa. Tähän lähinnä kommentti. En usko, että edustaja Kiljunenkaan ehkä nyt näin kuitenkin ajatteli, ja varmaan itse asiasta on samaa mieltä, mutta tässä on paljon kyse myös siitä, minkälaisen viestin me lähetämme: tänne on tervetullut, jos on valmis rakentamaan maata, elämään meidän yhteiskuntamme normien, lakien, sääntöjen mukaisesti, ja sitten taas jos ei, niin silloin on syytä lähteä. [Mika Niikko: Maassa maan tavalla!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kimmo Kiljunen.

20.58 **Kimmo Kiljunen sd:** [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiljunen, mikki.

Arvoisa puhemies! Keskustelu muuttuu kyllä hyvin oudoksi, jos esittää argumentin siitä, kun me katsomme lävitse näitä tilastoja, juuri sitä, mitä ne kertovat, ja yhtäkkiä minä joudun ikään kuin puolustamaan sitä, että olisin sitä mieltä, että ikään kuin joitakin rikoksia voisi tehdä. Me olemme käsitykseni mukaan kaikki sitä mieltä, että seksuaalirikokset ovat poikkeuksellisen vakavia, ja kuka tahansa niihin syyllistyy, tulee ehdottomasti saattaa rangaistuksen kohteeksi. Ja tässä tapauksessa, kun me puhumme ulkomaalaistaustaisista oleskeluluvan saaneista, on perusteltua myöskin se, että heidän oleskelulupansa perutaan ja heidät poistetaan maasta. Ei tästä nyt ole epäselvyyttä ollenkaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Edustaja Rantanen sanoi, että tilastoista huolimatta näitä rikoksia tehdään runsaasti. Joka ikinen seksuaalirikos on julkea ja vakava rikos, ja niitä tehdään Suomessa. Jos antaa sen tilastotiedon, että niitä tehtiin vuonna 2019 tilastojen mukaan 1 059 ja niistä on 659 kantasuomalaisten tekemiä, niin tämäkin on fakta, ja suhteessa enemmän siinä on ulkomaalaistaustaisia. Yritettiin katsoa osittain niitä syytäkkin, mitä siinä taustalla on, miten se ulkomaalaistaustaisuus määritellään, minkälainen sen väestöryhmän luonne on. Mutta se olennaisin viesti, mikä minulla, arvoisa puhemies, on siinä — ja se minulla jäi tuossa äsken kesken — että se, että me syyllistäisimme jotakin kansanryhmää tai ainoastaan löytäisimme rangaistuksia, [Mika Niikko: Onko täällä joku syyllistännyt?] kuinka rangaista ihmisiä, on väärä tie lähteä liikenteeseen. Niitäkin tarvitaan, me tarvitsemme sanktioita, ja me joudumme tietysti tutkimaan, mitkä ovat syyllisyyden taustat, mutta aivan olennainen tekijä, arvoisa puhemies, on ennaltaehkäisy: tehdään kaikki ne toimet kaikkiin niihin väestöryhmiin nähden, jotka ovat potentiaalisesti syyllistymässä seksuaalirikoksiin, niin että me pystymme torjumaan tämän ilmiön suomalaisesta yhteiskunnasta täysin riippumatta sen ihmisen niin sanotusta etnisestä taustasta, kielellisestä taustasta tai jostain muusta tekijästä. Joka ikinen seksuaalirikos on julkea teko, ja meidän on tehtävä voitavamme, että semmoista ei tapahdu Suomessa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Rantanen.

21.01 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! On pakko pikkuisen nyt tarttua tähän edustaja Kiljusen tilastokikkailuun tältä osin, kun en tiedä, mistä te luette, mutta minä luen täältä näitä Tilastokeskuksen julkaisemia rikos- ja pakkokeinotilastoja, ja kyllä täytyy sanoa, että jos meidän raiskauksista 27 prosenttia on ulkomaalaistaustaisten tekemiä — joissa ei siis ole heitä, jotka ovat jo saaneet Suomen kansalaisuuden, joka siis tulee neljän vuoden jälkeen lähestulkoon automaattisesti — niin kyllähän tuo on ihan tolkuton luku siihen nähden, mitkä ovat ne väestöosuudet. Minusta on tärkeää tässä kohtaa myöntää se, koska niin kauan kuin tässäkin salissa ei sitä problematiikkaa myönnetä, ei löydy myöskään ratkaisuja. Ne TikTok-videot, joihin edustaja Purra viittasi, eivät ole tässä kohtaa niitä, vaan ehkä enemmänkin kyse on siitä, että meidän kotouttamisjärjestelmämme ei ole millään lailla velvoittava, siellä on pelkkiä oikeuksia, ei velvollisuuksia, ja itse asiassa viime hallituskaudella täältä eduskunnasta on lähtenyt yksimielinen raportti nähdäkseni näistä kotouttamisen haasteista, joihin olisi ehkä hyvä nyt liittää... Kuten täällä kokoomuskin viittasi, tulee olla kielikokeet ja tulee olla kokeet yhteiskuntajärjestelmästä ja niin edespäin. Siinä varmasti tekemistä riittää.

Totean vain, että aina voidaan sanoa, että joku on leimaamista, mutta jos joku ryhmä tai porukka taustaltansa tulee sieltä esiin, niin pitäähän meidän voida se fakta sanoa, jotta me pääsemme kiinni siihen, mikä tässä järjestelmässä on pielessä. Jos meillä on irakilaisten osuus tekijöistä, raiskausten tekijöistä, tämän tilaston mukaan yli 10 prosenttia, niin onhan se ihan toivotonta. Se on täysin toivotonta, ja perässä seuraavat Afganistan, Iran, Somalia, Viro ja Marokko — siinä on aika paljon näitä tuttuja maita. Kyllä sanoisin, että tässä pitää tehdä aika laajalla rintamalla työtä. Ensimmäinen asia on se, että tosiasiat on tunnustettava, koska todella niitä ratkaisuja ei löydy niin kauan kuin täällä pistetään päätä pensaaseen. Otetaan se fakta vastaan ja ryhdytään tekemään tälle asialle jotain. Yksi asia ovat tietysti nämä nyt esitetyt toimenpiteet, joita perussuomalaisetkin tässä esittävät, mutta sitten toi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

nen asia on, että minusta pitäisi aika kiireen vilkkaa palata siihen tarkastusvaliokunnan raporttiin kotouttamisesta ja tehdä sinne aika graaveja muutoksia. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

21.04 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Haluan sanoa arvostamalleni kansanedustajakollegalle Kiljuselle sen, että kun tilastoja lähdetään lukemaan, niin eikö ole niin, että niissä tilastoissa, niissä yksityiskohdissa, piru asuu — eikö se sanonta näin kuulu? — että jos tilastolla halutaan kertoa, niin se saadaan kerrottua just niin kuin se halutaan kertoa.

Ja nythän tästä mainitsemastasi tilastosta puuttuu muutamia semmoisia sivuhuomioita, kuten esimerkiksi se, mikä se väestöosuus on ulkomaalaistaustaisten henkilöiden tekemisessä seksuaalirikoksissa. Se väestöosuus on tässä vastalauseessakin mainittu, jos olette lukee ne, eli perussuomalaiset ovat esittäneet täällä hallintovaliokunnassa tämän kaikille tiedoksi, jos tämä on jäänyt epäselväksi. Täällä sanotaan näin, että ”Afrikassa ja Lähi-idässä syntyneiden miesten raiskausrikollisuuden taso on tutkitusti 17-kertainen syntyperäisiin suomalaisiin nähden” — eli tämä ”Maahanmuuttajat rikosten uhreina ja tekijöinä” on se faktatilasto. Sitten täällä, kuten edustaja Rantanen mainitsi, sanotaan myös näin, että Tilastokeskuksen tuore tilasto kertoo, että näissä korostuvat erityisesti irakilaiset miehet, jotka ovat seksuaalirikoksista epäiltyinä 12,8 kertaa suomalaisia miehiä useammin.

Nyt kun me tämmöisiä tilastoja lähdetään lukemaan, niin tämän tarkoitus ei tietenkään ole leimata kaikkia syntyperäisiä henkilöitä samaan nippuun. Tämän tarkoitus on osoittaa se, että jotkut väestöryhmät eivät välttämättä — kaikki heistä — kunnioita meidän lainsäädäntöämme siinä määrin, että he tulevat yliedustetuiksi näissä seksuaalirikoksissa. Ja Ruotsin kohdalla tämä liberaali maahanmuuttopolitiikka on mennyt niin pitkälle, että siellä ulkomaalaistaustaisten osuus raiskauksista ja raiskausten yrityksistä tuomituista on peräti 58 prosenttia — SVT:n elokuussa 2018 esittämän ohjelman mukaan.

Ja sitten jos lähdetään vielä tutkimaan tilastoa siitä, kuinka moni tuntee sen uhrin entuudestaan, niin Ruotsissa ne uhrat ovat entuudestaan tuntemattomia yli 80 prosentissa ulkomaalaisten tekemistä rikoksista. Jos näitä rikoksia lähdettäisiin avaamaan myös Suomessa samalla tavalla, niin sieltä voisi löytyä erilaisia tilastoja siitä, että jotkut eivät välttämättä kunnioita tätä lainsäädäntöä kuten kuuluisi.

Tosiasia kuitenkin on se, että kaikki tuntemani ulkomaalaiset henkilöt riippumatta siitä, ovatko he Afrikasta vai Lähi-idästä, ovat samaa mieltä siitä, että ne rikoksentekijät, jotka syyllistyvät täällä rikoksiin ja ovat keinotekoisesti päässeet hakemaan täältä turvaa, pitää karkottaa välittömästi, heitä pitää rangaista ja heiltä pitää viedä jopa kansalaisuus pois. Tämä on kaikkien tuntemieni ulkomaalaisten, tänne maahan muuttaneiden henkilöiden, yhteinen mielipide. He haluavat myös, että tämä maa pysyy turvallisena. Tästä on kysymys. Ei anneta muutaman mädän omenan pilata toisten ihmisten mainetta, vaan tehdään sellaista lainsäädäntöä, kuten tässä kansalaisaloitteessa on esitetty, että rikoksentekijät saadaan maasta pois, ja vaikka säilöönoton kautta pakotetaan heidät lähtemään.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Multala.

21.07 **Sari Multala kok:** Arvoisa puhemies! Ihan täältä valiokunnan lausunnosta totean, että täällä todetaan, että ”kuten valiokunta on edellä todennut, poliisin tilastojen mukaan ulkomaalaisten tekemiksi epäiltyjen rikosten osuus on seksuaalirikoksissa suuri” — ja ni-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

menomaan suhteessa tekijöiden määrään. Olen samaa mieltä tässä edustaja Rantasen kanssa, että jos tämä fakta ääneen sanotaan, siinä ei ole kyse leimaamisesta. Tosiasioiden tunnistaminen on viisauden alku.

Samaan hengenvetoon on kuitenkin todettava, että aivan yhtä tuomittavaa ja kamalaa on se, että meillä Suomessa edelleen ovat etenkin naisiin kohdistuva väkivalta ja seksuaalirikokset kohtuullisen korkealla tasolla ja niihin syyllistyvät myös monet suomalaistaustaiset miehet. Tähänkin ongelmaan tulisi puuttua, mutta se ei nyt ole tämän kansalaisaloitteen aihe, vaan tässä ovat kyseessä nimenomaan oleskeluluvan saaneet ja heidän karkottamisensa, ja puhumme täällä nyt heistä, ulkomaalaistaustaisista. Se on sitten ihan toisen keskustelun aihe, mitä tehdään tälle koko suurelle ongelmalle, jota Suomessa erityisesti naiset edelleen paljon kohtaavat: väkivaltaa ja seksuaalirikoksia ihan kaikenlaisten miesten taholta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vestman. [Mika Niikko: Nyt tulee juristilta hyvä puhe, vai mitä?]

21.09 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Kansalaisaloite seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttamisesta ja karkottamisesta on erittäin tärkeä. Nykytilanne on suomalaisen oikeustajun vastainen. Monen meistä on kerta kaikkiaan mahdoton hyväksyä, että Suomesta turvaa saaneet voivat jäädä luomaan tänne turvattomuutta.

Kun puolitoista vuotta sitten tämä kansalaisaloite oli ensimmäistä kertaa täällä salissa keskustelussa, ei yksikään ministeri katsonut tarpeelliseksi tulla kuulemaan eduskunnan keskustelua kansalaisaloitteesta. [Mika Niikko: Ohhoh! Ei ole totta!] Mitä se kertoo hallituksen prioriteeteista?

Sen sijaan tämä talo ja hallintovaliokunta ovat ottaneet aloitteen käsittelyn vakavasti, ja hallintovaliokunta on tehnyt hyvin perusteellista ja hyvää työtä selvittäessään keinoja, joilla ulkomaalaisrikollisuuteen voidaan tehokkaammin puuttua. Kiitos valiokunnalle ja sen puheenjohtajalle. Johtopäätöksenä valiokunta esittää lausumaa, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii seksuaalirikoksiin ja törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten nopeasta ja tehokkaasta maasta poistamisesta. Nyt hallituksen on toimittava.

Arvoisa puhemies! Katsotaan tilastojen valossa seksuaalirikollisuutta ja sen epäilyjä: Vuonna 2019 poliisi kirjasi kaikkiaan noin 4 400 seksuaalirikoksiin liittyvää ilmoitusta, ja näistä epäiltyjen ulkomaalaisten osuus oli 23 prosenttia. Ulkomaalainen oli epäiltynä tekijänä jopa 38 prosentissa raiskausrikoksista vuonna 2019 Tilastokeskuksen mukaan.

Suomalaisten ei tarvitse eikä pidä sietää seksuaalirikollisuutta. Se, että suomalaiset tekevät rikoksia, ei oikeuta ainuttakaan ulkomaalaisen tekemää rikosta. Vastenmielisiin seksuaalirikoksiin ja muihin törkeisiin rikoksiin syyllistyneet ulkomaalaiset tulisi karkottaa, kuten tämä kansalaisaloite vaatii. Tämä on myös lainkuuliaisten ja maamme tapoja kunnioittavien ulkomaalaisten enemmistön etu. Kansalaisaloitteen taustallahan on ollut myös Suomessa asuvien maahanmuuttajataustaisten ja heidän läheistensä huoli epäasiallisesta ja rasistisesta kohtelusta. Seksuaalirikoksiin syyllistyneet ulkomaalaiset tulee poistaa myös siksi, etteivät nämä leimaisi lakia kunnioittavaa maahanmuuttajien enemmistöä. [Mika Niikko: Juuri näin!]

Kun seksuaalirikoksiin syyllistyneiden karkottamisesta ja säilöönnotosta käydään keskustelua, vedotaan säännönmukaisesti kansainvälisiin velvoitteisiin ja perustuslakiin, jotka muka estäisivät tiukennukset nykytilaan. Tämä ei ole totta, kuten valiokunnan mietintö

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

osoittaa. Suomi on jättänyt hyödyntämättä useita EU-direktiivien mahdollistamia keinoja puuttua asiaan.

Arvoisa puhemies! Itse asiassa hallintovaliokunnan esiin tuomat asiat eivät ole uusia. Jo edellisen hallituksen seksuaalirikollisuuden torjunnan ja ennaltaehkäisyn ohjelmassa esitettiin lukuisia maahanmuuttajataustaisten rikollisuuden ennaltaehkäisyn ja torjunnan keinoja. Edellinen hallitus, porvarihallitus, ei ehtinyt niitä viedä lakiin, ja tämä hallitus pisti tuon tehdyn ohjelman ja sen toimenpiteet pöytälaatikkoon. Miksi? Jo tuossa ohjelmassa tuotiin esiin, että EU:n määritelmädirektiivi mahdollistaa pakolaisaseman peruuttamisen ja lakkauttamisen sillä perusteella, että on tuomittu erityisen törkeästä rikoksesta. Direktiiviä ei ole otettu osaksi Suomen lainsäädäntöä, kuten täällä keskustelussa aiemmin kuultiin. Tämä johtuu siitä, että Suomi on itse tulkinnut YK:n pakolaissopimusta tiukemmin kuin EU ja monet muut EU-maat. Eihän tässä ole mitään järkeä.

Kannatan myös EU:n paluudirektiivissä jäsenvaltioille annettua mahdollisuutta laajentaa seksuaalirikoksesta ja muusta törkeästä rikoksesta tuomitun palautettavan säilöönottoa, joka on tuotu valiokunnan mietinnössä esille.

Arvoisa puhemies! Haluan lopuksi vielä kiinnittää huomiota mietinnön kirjaukseen, jonka mukaan toimiva palautusjärjestelmä on uskottavan maahanmuuttopolitiikan keskeinen osatekijä — juuri näin. Vaikka kansalaisaloitetta ei voidakaan sellaisenaan hyväksyä, Suomen pitäisi käyttää kaikki kansainvälisten sopimusten ja EU-direktiivien mahdollisuudet tehostaa palauttamista ja tuoda siten laki- ja palautuskäytäntö lähemmäs suomalaisten oikeustajua.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kimmo Kiljunen.

21.14 Kimmo Kiljunen sd: [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiljunen, mikki.

Arvoisa puhemies! Osallistun tähän keskusteluun vielä kertaalleen, mutta haluaisin nyt ihan ensimmäiseksi johdantona sanoa sen asian, että tässä salissa todennäköisesti on täysi yksimielisyys siitä, että seksuaalirikokseen Suomessa syyllistyneen ulkomaalaistaustaisen henkilön, jolle on annettu siis oleskelulupa, oleskeluluvan peruuttaminen ja maasta karkottaminen on perusteltua ja tärkeää. [Mika Niikko: Ei näy vihreitä salissa!] Eli tässä suhteessa me olemme kaikki samaa mieltä, niin että meidän ei tarvitse puhua nyt tästä asiasta.

Puhutaan siitä toisesta asiasta, isommasta asiasta, että katsotaan lävitse, mikä tämä ilmiö on, kun tässä on samanaikaisesti tällainen leimaamisen kulttuuri yleisellä tasolla liikenteessä — en puhu, että tässä salissa siihen olisi syyllistytty. Edustaja Vestman juuri antoi tuossa vuodelta 2019 luvun, että seksuaalirikoksia Suomessa on tehty 4 400, joista 23 prosenttia on ulkomaalaistaustaisten tekemiä. Tämä on faktuaalinen tosiseikka, jonka tilasto meille kertoo. Tämä 23 prosenttia ei ole vain oleskeluluvan saaneita ihmisiä, vaan ne ovat ulkomaalaistaustaisia ihmisiä, mikä tässä täytyy nyt tunnistaa ensimmäisenä, ettemme nyt sotke kaikkia asioita tässä samalla kertaa. Toiseksi tämän 23 prosentin joukossa on erittäin suuri joukko tilapäisesti maassa olevia ihmisiä, turisteja tai muuten väliaikaisesti täällä olevia, ja sekin on absoluuttinen fakta.

Noin neljäsosa seksuaalirikoksista Suomessa on siis ulkomaalaistaustaisten ihmisten tekemisiä. Täällä joku luetteli meille näitä maita, mistä on merkittävä osa seksuaalirikosten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

tekijöistä — oli Irakia, Afganistania, Marokkoa ja niin edelleen. Minä voin, arvoisat kollegat, teille sanoa, että jos te käytte lävitse marokkolaista tilastoa, irakilaista tilastoa, afganistanilaista tilastoa, niin siellä on huomattavasti enemmän kuin neljäsosa seksuaalirikoksista, mitä näissä maissa tehdään, muiden kuin afganistanilaisten, irakilaisten tai marokkolaisten tekemiä. Tässä on muusta ilmiöstä kysymys, kun me leimataan joku etninen ryhmä, jonkunmaalaistaustaisuus, tähän tekijäksi: Kysymys on siitä, että ulkomaalaisväestö, erityisesti turistit ja väliaikaisesti maassa olevat sotilaat, elää ihan toisentyyppisessä elämäntilanteessa ja syyllistyy tämäntapaisiin rikoksiin. Eli tässä täytyy lähteä analysoimaan niitä syitä, mitkä siellä ovat taustalla, ja sen takia nostin esille sen tärkeimmän asian: ennaltaehkäisevyyden suhteessa näihin väestöryhmiin, joista me selvästi näemme, että siellä syyllistytään seksuaalirikoksiin enemmän kuin Suomessa.

Olen edustaja Rantasen kanssa täysin samaa mieltä siitä, että se iso juttu meille on pohdita aidosti, kuinka ulkomaalaistaustaiset ihmiset, jotka pysyvästi tässä maassa asuvat, integroidaan paremmin tämän suomalaisen yhteiskunnan osaksi eli he tulevat tämän järjestelmän osaksi niin pitkälle, että he aidosti pystyvät myöskin tässä suhteessa käyttäytymään tämän maan lakien osalta ihan samoilla suhdeluilla kuin kuka tahansa suomalainen. Eli siinä mielessä kotouttamisohjelmaan ja tähän integraatioon täytyy kiinnittää vakavaa, vakavaa huomiota. Siinä olen teidän kanssanne samaa mieltä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Rantanen.

21.17 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! En millään tohtisi enää venyttää tätä varsin värikästä ja pitkälle venynyttä keskustelua, joka on kyllä toki hyvin tärkeää, mutta on pakko tarrata tähän edustaja Kiljusen äskeiseen esitykseen. Te olette kyllä mestari kääntämään asioista sen fokuksen ihan toiseen asiaan. Nyt nähdäkseni meillä ei kuitenkaan ole kovin suurta turismia näistä maista, joista tulevat suurimmaksi osaksi näihin syyllistyvät, [Mika Niikko: Afganistanista ei tule yhtään turistia!] niin että pysytään nyt kuitenkin jonkunäköisessä holtissa tässä keskustelussa.

Mutta minäpä käännän tämän takaisin nyt siihen, mistä aloititte äskeisen puheenvuoronne. Totesitte, että on hyvin tärkeää, että korjataan tämä epäkohta, jossa siis oleskeluluvan omaava ihminen syyllistyy törkeään rikokseen ja hän ei menetä tätä suojeluasemaa, me emme saa sitä häneltä pois. Edustaja Kiljunen, voin teitä ilahduttaa: nimittäin huomenna tämä kyseinen asia on äänestyksessä. Se on perussuomalaisten 1. lausumaehdotus, ja toivoisin, että siihen löytyisi tässä salissa kannatus myös hallituspuolueista, [Mika Niikko: Kimmon kannatus tulee huomenna!] koska se olisi myös erittäin voimakas viesti, eritoten aloitteentekijöille ja eritoten heille, joita tämä asia kouriintuntuvasti koskee lopun elämänsä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mika Kari.

21.19 Mika Kari sd: Arvoisa puhemies! En myöskään halua, että ihan tarkoituksellisesti annetaan eduskunnan normaalista työjärjestyksestä vähän toisenlaista kuvaa. Nämä vastalauseet pitävät sisällään niin monta sellaista yksityiskohtaa, jotka eivät ole siinä valiokunnan yhteisessä kannassa. Toivon, ettei anneta kansalaisaloitteen tekijöille väärää kuvaa. Minusta on tärkeää sanoa se, että meillä on yhteinen tavoite. Perussuomalaisten esittämät keinot eivät valiokunnan enemmistön mukaan olleet sellaisia, jotka tosiasiallisesti voisivat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

nopeasti asiaa viedä parempaan tilaan. Laitetaan se kunnolla valmisteluun, tehdään hyvät pohjat ja kunnon laki, joka korjaa tämän epäkohdan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Rantanen.

21.19 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puheenjohtaja! Jotta katselijoille ei jää väärää käsitystä, niin totean, että tässä yhteisessä lausumassa, jonka siis hallintovaliokunta on tehnyt, ei mainita sitä, että tämä menetelmä, direktiivin mahdollistama suojeleuaseman poisto, tulisi tehdä. Tämä on nyt se fakta. Toki on niin, että aina voi sanoa, että asia on tärkeä. Mutta huomenna tästä asiasta äänestetään, ja äänestyspäätös on se teko, joka politiikassa tehdään. Tämä on syytä myöskin katselijoille ja kansalaisaloitteen tekijöille ja allekirjoittajille selventää. — Kiitos.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.